

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 20. 9. 2019

Število objav: 15

Internet: 7

Tisk: 8

Spremljane teme:

Inženirska dejavnost, ...: 0

Inženirska zbornica ...: 2

Barbara Škraba Flis: 0

Gradbeni zakon: 4

Zakon o ... načrtovanju: 0

Zakon o ... arhitektih: 0

Gradbena parcela: 1

Evidenca stavbnih zemljišč: 0

Svetovni gradbeni forum 2019: 0

Gradbeništvo, graditev: 11

Internet	Naslov	Konoplja je postala nevarna farmacevtskemu lobiju		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Dnevnik.si; 260.950, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 18. 9. 2019		
Stran v zbirki: 8	Avtor	Iztok Klemenčič		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...hektarjev, in iz pridelka izdelovali CBD-kapljice, bi lahko po tej matematiki iztržili 20 milijard evrov. Sistematično se ne podpira tudi rabe konoplje v gradbeništvu , industriji za papir, embalažo. Imamo že nekaj mojstrov, ki znajo postavljati izvrstne hiše s konopljo. Material pa se uvaža z Madžarskega in iz Francije....			

Tisk	Naslov	Letos visoka rast, a negotova prihodnost		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Delo; 153.990, Slovenija	Stran: 8	Površina: 1.139 cm ²
	Rubrika, Datum	Gospodarstvo; 20. 9. 2019		
Stran v zbirki: 10	Avtor	Nejc Gole		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Letos visoka rast, a negotova prihodnost Gradbeništvo Več kazalnikov in napovedi gradbincev nakazuje umirjanje panoge, predvsem na področju gradnje stavb Ljubljana - Slovenska gradbena panoga tudi letos raste,....			

Tisk	Naslov	Tam, kjer je življenje kakovostnejše		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Novi tednik Celje; 146.000, Slovenija	Stran: 32	Površina: 413 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 19. 9. 2019		
Stran v zbirki: 12	Avtor	Brane Jeranko		
	Teme	Gradbena parcela		
Povzetek	...dve leti, da bosta območji komunalno urejeni. Smo pa pred kratkim končali komunalno ureditev območja Bič v Šmartnem ob Dreti, kjer bo na razpolago sedem gradbenih parcel . Kmalu naj bi vložili vlogo za pridobitev uporabnega dovoljenja za to območje. Po pridobitvi dovoljenja bodo vlagatelji lahko pridobili gradbeno dovoljenje....			

Internet	Naslov	Zaposlovanje na ključnih izvoznih trgih: zadržane napovedi nemških, avstrijskih in italijanskih direktorjev		
Zaporedna št. 4	Medij; Doseg	Finance.si; 115.666, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Novice; 19. 9. 2019		
Stran v zbirki: 22	Avtor	Lana Dakić		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...največ izvozi. V Sloveniji so najbolj spodbudne napovedi zaposlovanja v proizvodnji, kjer nove zaposlitve napoveduje 29 odstotkov delodajalcev. Sledi gradbeništvo , kjer je dodatne zaposlitve napovedala četrtnina vprašanih podjetij, medtem ko so najslabše napovedi v kmetijstvu in rudarstvu (nove zaposlitve je napovedalo...)			

Tisk	Naslov	Spet vse poti v Komendo		
Zaporedna št. 5	Medij; Doseg	Modre novice; 60.000, Slovenija	Stran: 30	Površina: 422 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 19. 9. 2019		
Stran v zbirki: 23	Avtor	Andrej Žalar		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...vinogradništvo, Kmetijstvo - orodja, oprema in pripomočki, Servisiranje kmetijske mehanizacije, Vrtnarstvo - orodje, pripomočki in oprema za okolje in vrt, Gradbeništvo (mehanizacija, oprema, orodja, gradbeni material), Komunalna mehanizacija in oprema, Transportna sredstva (oprema in storitve), Ogrevna tehnika (oprema...)			

Internet	Naslov	Medvedja usluga v supergah		
Zaporedna št. 6	Medij; Doseg	Mladina.si; 56.938, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 9. 2019		
Stran v zbirki: 26	Avtor	Bernard Nežmah		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...postaja dislocirana provinca Moskve. Sicer pa novinarji niso stopili do župana Jankoviča, da ga povprašajo, kaj pomeni denimo sodelovanje na področju gradbeništva ? Bo namesto javnih razpisov za gradbene podvige na ljubljanskih ulicah odslej zadeva tekla po sporazumu med mestno občino in moskovskimi gradbenimi podjetji?...			

Tisk	Naslov	Sem zakon nad zakoni		
Zaporedna št. 7	Medij; Doseg	Mladina; 56.000, Slovenija	Stran: 16	Površina: 401 cm ²
	Rubrika, Datum	Pamflet; 20. 9. 2019		
Stran v zbirki: 27	Avtor	Bernard Nežmah		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...kije investitorju postavila rok, da si gradbeno dovoljenje priskrbi do decembra, je vposmeh državi, v kateri vladajo zakoni. Pod Šarcem se širi nov duh gradbene zakonodaje , po kateri veljavno gradbeno dovoljenje ni več pogoj za začetek gradnje. Dobesedno, ko je razpiti Kemis zgradil nov obrat na Vrhniki, je inšpekcija ustavila...			

Tisk	Naslov	"Velenje smo gradili prostovoljno in nanj gledamo s srcem"		
Zaporedna št. 8	Medij; Doseg	Naš čas; 11.000, Slovenija	Stran: 3	Površina: 1.557 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 19. 9. 2019		
Stran v zbirki: 32	Avtor	Mira Zakošek		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...uspeh, saj mi je to uspelo v času mojega zdravljenja in precejšnje odsotnosti. V obdobju ekspanzivne gradnje večstanovanjskih objektov je bila v veljavi gradbena zakonodaja , ki za gradnjo objekta s pritličjem in štirimi etažami ni zahtevala vgradnje dvigala, kar danes zaradi staranja prebivalstva in spremenjenega financiranja...			

Internet	Naslov	Bart Stegeman & dr. Robert Agnič		
Zaporedna št. 9	Medij; Doseg	Si21.com; 10.000, Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 19. 9. 2019		
Stran v zbirki: 36	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...proizvodnje, vzdrževanja in razvoja ter uvedbo oddelka raziskav in inovacij. Bart Stegeman, izvršni direktor, je leta 1999 končal študij inženirstva v gradbeništvu na fakulteti Dr. DH Groen na Nizozemskem. Ima skoraj 10 let izkušenj na odgovornih položajih upravljanja in vodenja oskrbovalnih verig v različnih podjetjih,...			

Internet	Naslov	18.9. drugič zasedal Upravni odbor GZS ZGIGM 2019-2023		
Zaporedna št. 10	Medij; Doseg	Si24.news; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 19. 9. 2019		
Stran v zbirki: 46	Avtor	Administrator		
	Teme	Inženirska zbornica Slovenije , Gradbeni zakon , Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...V sredo 18.9.2019 je na GZS v Ljubljani potekala 2. seja Upravnega odbora Zbornice gradbeništva in industrije gradbenega materiala v mandatu 2019-2023. Na seji UO GZS ZGIGM smo obravnavali več ključnih panožnih tematik, med drugim tudi proces prenove...			

Blog	Naslov	Robert Agnič in Bart Stegeman sta nova direktorja Plastike Skaza Velenje		
Zaporedna št. 11	Medij; Doseg	Janezplatise.blogspot.com; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 19. 9. 2019		
Stran v zbirki: 49	Avtor	Janez Platiše		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...proizvodnje, vzdrževanja in razvoja ter uvedbo oddelka raziskav in inovacij. Bart Stegeman, izvršni direktor, je leta 1999 končal študij inženirstva v gradbeništvu na fakulteti Dr. DH Groen na Nizozemskem. Ima skoraj 10 let izkušenj na odgovornih položajih upravljanja in vodenja oskrbovalnih verig v različnih podjetjih,...			

Tisk	Naslov	Kaplan, ki je gradbeništvo zamenjal za bogoslužje		
Zaporedna št. 12	Medij; Doseg	Novice - Slovenske Konjice; , Slovenija	Stran: 14	Površina: 976 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 19. 9. 2019		
Stran v zbirki: 51	Avtor	Nina Krobat		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...*> TSf wrfr **vvi h J gM S .vi-J.i...;- . /»pgt !fi ... Kaplan, ki je gradbeništvo J zamenjal za bogoslužje j Primož Lorbek. Čeprav v - dnov,pravi, da so ga ze °rara . > vp „ SDroščen in poln energije 29-tetnik zdai zivt VnekaenoRno...			

Tisk	Naslov	Uvod v Slofest med Benečani		
Zaporedna št. 13	Medij; Doseg	Novi glas; , Slovenija	Stran: 12	Površina: 255 cm ²
	Rubrika, Datum	Aktualno; 19. 9. 2019		
Stran v zbirki: 52	Avtor	Suzi Pertot		
	Teme	Inženirska zbornica Slovenije		
Povzetek	...omogočil, da spoznajo delo in življenje Maksa Klodiča. Idejo je nato uresničil Gorenjski muzej z direktorico Marjano Žibert na čelu, in sicer v sodelovanju z Inženirsko zbornico Slovenije . Potniki vseh narodnosti, ki se zdaj vozijo skozi Bohinjski predor, lahko med vožnjo samo spoznajo njegovo zgodovino in predvsem tistega, ki je zanj izdelal...			

Tisk	Naslov	Vprašanja & odgovori		
Zaporedna št. 14	Medij; Doseg	Pravna praksa; , Slovenija	Stran: 28	Površina: 1.324 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 19. 9. 2019		
Stran v zbirki: 56	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeni zakon , Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Ali sem kljub temu zakonsko obvezan, da bodočo hišo priključim na javno električno omrežje? Ali moja namera vpliva na odmero komunalnega prispevka? 1. Gradbeni zakon (GZ)1 v 14. točki 3. člena določa, da je minimalna komunalna oskrba objekta tista oskrba, ki pri novozgrajenih stanovanjskih stavbah obsega oskrbo s pitno...			

Internet	Naslov	Zahteve in želje kupcev: Spalna naselja so nadomestile urejene soseske		
Zaporedna št. 15	Medij; Doseg	Seniorji.info; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 19. 9. 2019		
Stran v zbirki: 61	Avtor	Sanja Verovnik		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...spalnih naselij se v Mariboru ne gradi več. Podoba večstanovanjskih zgradb in hiš se z leti spreminja, z njo pa tudi zahteve in želje sodobnih kupcev. V gradbeništvu se dogajajo spremembe. Večstanovanjske zgradbe so bolj razgibane in niso več tako arhitekturno toge, kot so bile nekoč. Okna postajajo vse večja, večajo...			

Konoplja je postala nevarna farmacevtskemu lobiju

Dejan Rengeo se na dveh kmetijah, ena je v Šalovcih, ena pa v Murski Soboti, na 40 hektarjih zemljišč v sklopu širše družine ukvarja s poljedelstvom, živinorejo in sadjarstvom. Hkrati je tudi prvi, ki se je v Sloveniji začel sistematično ukvarjati s pridelavo in predelavo industrijske konoplje, ki je v Sloveniji še vedno najbolj demonizirana industrijska rastlina. Rengeo je tudi strokovni sodelavec Mednarodnega inštituta za kanabinoide ICANNA in vodi delovno skupino za tehnologijo pridelave konoplje, ki deluje pod okriljem Kmetijsko-gozdarske zbornice Republike Slovenije.

Dejan Rengeo: Ko so razglasili industrijsko konopljo za mamilo, so pritisk na sodišča še povečali. (Foto: Jaka Gasar)

Iztok Klemenčič

19. september 2019

19. september 2019 6:15

Nekoč se je iz industrijske konoplje pridelovalo platno in vrvi, v zadnjih petih letih pa je Slovenija preplavljena z izdelki iz konoplje, od moke, olja, čajev, raznih CBD- in CGB-kapljič ter cvetov. Kaj se je zgodilo, da je nenadoma postala vsesplošno sprejemljiva in velja celo za čudežno zdravilo in živilo?

Nedolgo tega so mislili, da je zdravilna samo indijska konoplja, ki jo poznamo kot kanabis in velja za mamilo, nato so znanstveno ugotovili, da je zelo zdravilna tudi industrijska. V prehrani se v

Prekmurju, pa tudi drugod po Sloveniji, konoplja ni nikdar uporabljala. Bila je hrana za ptice. Danes pa je postala pomembna prehrabna rastlina in zdravilno zelišče.

Nekdanja Jugoslavija je bila ena največjih izvoznic konoplje. Zakaj je ta kasneje izginila z njiv?

Večinoma se je uporabljala za platno in vrvi, nekaj tudi za olje, ki so ga uporabljali za premaze. Bila je čislana rastlina, konopljino platno je bilo dragoceno, bilo je plačilno sredstvo, uporabljalo se je tudi za doto. Ko sta se pojavila najlon in plastika, je povpraševanje po izdelkih iz konoplje upadlo. Prišlo je še do tega, da se je začelo mešati industrijsko z indijsko konopljo. Preprosto se je pozabilo, da je ena mamilo, druga pa industrijska rastlina. V javnosti je vse bolj prevladoval občutek, da je vsaka konoplja mamilo, čeprav se z industrijsko konopljo ni nihče omamljal.

Bili ste prvi, ki je v Sloveniji pred 20 leti posadil njivo s konopljo, in hkrati prvi, ki je končal na sodišču zaradi obtožbe o neupravičeni proizvodnji in prometu z mamili zaradi 400 sadik industrijske konoplje, ki ste jih zasadili v okviru diplomske naloge, za katero ste dobili celo Prešernovo nagrado.

Leta 1994 je prišla na ministrstvo za kmetijstvo delegacija iz Anglije, ker smo imeli veliko tekstilnih tovarn, in se zanimala za to, da bi pri nas gojili konopljo in izdelovali blago. Z ministrstva so nato poklicali mojega profesorja in mentorja, ki je to predočil študentom in nas animiral, da bi začeli poskusno saditi konopljo. Sam sem v okviru diplomske naloge leta 1995 tudi dejansko posejal poskusni nasad. Takrat še ni bilo strahu, da gre za mamilo. No, na koncu so si na ministrstvu premislili in Angleže odslovili, moja njiva pa je ostala. Semena sem dobil v Semenarni Ljubljana, kjer so jo sami sejali na Ptujskem polju, za izolacijo njiv, ker je lepljiva in lovi cvetni prah, ter jo prodajali kot hrano za ptice. Podprli sta nas banka SKB in Mura, nato pa me je vodja etnoskupine Būraš prijavil na policiji, da imam nasad prepovedane konoplje. In tako se je začelo. Poklicali so me in me izsiljevali, da moram priznati, da gre za drogo. Proces je trajal 13 let, na koncu pa so me oprostili.

Tri leta po policijski žetvi pa je država sprejela uredbo, ki je dovoljevala pridelavo industrijske konoplje.

Leta 1998 so sprejeli pravilnik, predpisana je bila tudi sortna sestava, vendar so naredili napako, ker so v pravilnik zapisali, da se morajo njive konoplje varovati, ni bilo pa definirano, na kakšen način. Takrat se je konoplja začela sejati po vsej Sloveniji, a so spet nastopili policisti. Vse pridelovalce, takrat nas je bilo kakšnih petnajst, so polovili in nas odpeljali v Ljubljano na zaslišanje in k sodniku za prekrške. Sami pa so varovali naše njive.

Kasneje ste bili vpeti v dialog z državo o urejanju zakonodaje o konoplji. O čem ste se sploh pregovarjali?

Ustanovili smo društvo in se pogajali. Na začetku ni nihče nasprotoval, ne ministrstvo za zdravstvo ne za kmetijstvo, le na notranjem ministrstvu so bili vseskozi prepričani, da sejemo

drogo. Te igre, o katerih se je veliko pisalo, so pripomogle k temu, da je konoplja postala izredno popularna. Prišlo je celo tako daleč, da imamo v Sloveniji posajene največ konoplje na prebivalca na svetu. Tristo hektarjev je sicer malo, vendar smo glede na število prebivalcev na prvem mestu. S konopljo se ukvarja dosti več ljudi, kot pa jo proizvaja. Veliko je podjetij, laboratorijev, ki se ukvarjajo s kozmetiko, z ekstrakti, smolami in zaposlujejo doktorje znanosti, ki se ukvarjajo samo s konopljo.

Je pa tudi industrijska konoplja v kazenskem zakoniku še vedno obravnavana kot mamilo. Do leta 2002 so bili na spisku mamil kanabis oziroma indijska konoplja in smole ter ekstrakti iz te rastline, nato pa so spremenili dikcijo in zapisali, da je vsaka konoplja mamilo. Tudi industrijska.

Torej ste vsi pridelovalci industrijske konoplje pridelovalci mamil.

Uradno gledano je tako. Če dobi kmet dovoljenje za sajenje, jo lahko sadi. Če pa vas dobijo v avtu z nekaj listi industrijske konoplje za čaj, vas lahko obravnavajo po kazenskem zakoniku, ker gre za trgovino z mamili.

Na vsaki bencinski črpalki in v vsaki trafiki pa lahko kupiš vrečko s CBD-konopljo za kajenje.

Sodišča so še vedno polna primerov, ko obravnavajo ljudi, ki se ukvarjajo z industrijsko konopljo. To je žalostno. Ko so razglasili industrijsko konopljo za mamilo, so pritisk na sodišča še povečali. Mene stalno vabijo na sodišča in me izrabljajo za sodnega izvedenca za ljudi, ki jih nisem nikoli spoznal. Če pa ne grem iz protesta, me prisilno privedejo. Potem mi pokažejo kakšno vrečo, ki so jo poželi, in jih zanima, ali je zaplenjeno zraslo na eni ali na več rastlinah. Če povem, da je zraslo na eni rastlini, je kazen nižja, kot če gre za pet rastlin. Nikdar pa ne vprašajo, ali gre za industrijsko ali indijsko konopljo. To je smešno. Tudi pri proizvodnji eteričnih olj je tako, da konopljo lahko poseješ v Sloveniji, predelati pa jo moraš v Nemčiji, ker je tam to dovoljeno, pri nas pa ne, potem pa ta izdelek v Sloveniji razredčiš in ga lahko prodajaš. Če ves proces narediš doma, si v prekršku. V inšpekcijskih listinah za kozmetiko celo striktno piše, da je prepovedano uporabljati naravne izvlečke, lahko pa se uporabljajo sintetični izvlečki kanabinoidi.

Je torej konoplja napoti farmacevtskemu lobiju?

Ugotovili so, da je konoplja postala nevarna rastlina za njihov posel. Zato so izdelke iz ekstraktov CBD iz industrijske konoplje uvrstili na seznam, ki mora skozi zapletene postopke preverjanja, in s tem našli način, da se pot konoplje med potrošnike čim bolj ovira. Je pa tako, da vsaka država sprejema konopljo na svoj način. V Avstriji so ta pravilnik zadržali, v Bolgariji ga sploh ne upoštevajo, Grčija pa celo toži EU zaradi tega predpisa.

Konoplja velja za najbolj dobičkonosno rastlino. Je tukaj težava?

Kmetijski lobiji konoplji ne nasprotujejo, je pa tudi ne propagirajo, zato sploh ne obstajajo specializirani stroji za obdelavo posevkov s konopljo. Sam sem izračunal, da bi iz enega hektarja konoplje, če bi jo uporabljali izključno za CBD-kapljice, lahko zaslužili 20 milijonov evrov. Če bi v Sloveniji posejali eno tretjino njiv v Prekmurju, to je deset tisoč hektarjev, in iz pridelka izdelovali CBD-kapljice, bi lahko po tej matematiki iztržili 20 milijard evrov. Sistematično se ne podpira tudi rabe konoplje v **gradbeništvu**, industriji za papir, embalažo. Imamo že nekaj mojstrov, ki znajo postavljati izvrstne hiše s konopljo. Material pa se uvaža z Madžarskega in iz Francije.

Letos visoka rast, a negotova prihodnost

Gradbeništvo Več kazalnikov in napovedi gradbincev nakazuje umirjanje panoge, predvsem na področju gradnje stavb

LJUBLJANA – Slovenska gradbena panoga tudi letos raste, a več kazalnikov in napovedi gradbincev nakazuje na umirjanje panoge, predvsem na področju gradnje stavb. Prihodnje leto bo rast opazna pri velikih infrastrukturnih projektih, drugod se bo povpraševanje zmanjšalo, napoveduje direktor Kolektorja CPG Kristjan Mugerli.

NEJC GOLE

Vrednost gradbenih del, opravljenih v prvih sedmih mesecih, je bila za 11,8 odstotka višja kot v istem obdobju lani. Vrednost del na stavbah je bila višja za 7,2 odstotka, na gradbenih inženjerskih objektih pa za 13,7 odstotka, podatki državnega statističnega urada kažejo, da panoga letos raste.

Kako bo v prihodnje?

Urad za makroekonomske analize in razvoj je v svoji jesenski napovedi napovedal nadaljevanje visoke rasti v gradbenem segmentu, zato bo rast investicij še vedno razmeroma visoka.

Vendar kazalniki opozarjajo na umirjanje gradbeništva. Ponovni padec panoge po mnenju državnih statistikov napoveduje kazalnik zaupanja v gradbeništvo, sestavljen iz kazalnika skupnih naročil in pričakovanega zaposlovanja, saj je bil letos kazalnik ves čas nižji od povprečja preteklega leta. Zmanjšujejo se tudi pričakovanja podjetij glede naročil, zaposlovanja in cen.

Podatki kažejo na umirjanje rasti predvsem v segmentu stavb. Zaloge pogodb za gradnjo gradbenih inženjerskih objektov je bila letos višja kot v istem obdobju lani, pri stavbah pa je bila vsak mesec nižja v primerjavi z istim mesecem lani. Na prihajajoči padec v segmentu stavb kažejo tudi izdana gradbena dovoljenja: v prvih sedmih mesecih je bilo izdanih gradbenih dovoljenj za 879.707 kvadratnih metrov stavb, kar je šest odstotkov manj kot lani. Za stanovanjske stavbe je bilo izdanih za pol odstotka več gradbenih dovoljenj kot lani, za nestanovanjske pa 12,5 odstotka manj kot lani. Število izdanih gradbenih dovoljenj za nestanovanjske stavbe se sicer znižuje že zadnja tri leta.

Padec na področju nestanovanjskih stavb ni presenečenje. V zadnjih letih so gradbena podjetja zgradila več velikih poslovnih in skladiščnih objektov, denimo

tovarne Magne, Lonstroffa in Yaskawe ter skladiščne hale za Lidl, Cargo-partner ter Kuehne + Nagel.

Rast bo na velikih projektih, a njihov začetek je negotov

»Povpraševanje po izvedbi gradenj se polagoma zmanjšuje, kar lahko pripišemo trenutnim negotovim razmeram mednarodnega in lokalnega okolja. Čeprav je trenutna aktivnost v gradbeništvi še vedno velika, so obeti za v prihodnje nekoliko bolj negotovi,« pravijo v Kolektorju Gradbeništvi.

Na vprašanje o kazalnikih za prihodnje leto Kristjan Mugerli, direktor Kolektorja CPG, odgovarja, da bo rast predvsem pri večjih infrastrukturnih projektih, in sicer drugi tir, tretja razvojna os, nova cev predora Karavanke. V drugih primerih se bo povpraševanje zmanjšalo.

Omenimo, da je začetek gradnje več velikih infrastrukturnih projektov negotov. Družba za avtoceste (Dars) mora za izbranimi ponudniki za gradnjo nove cevi predora Karavanke izvesti pogajanja (več o tem v spodnjem članku). Pri gradnji drugega tira se je zataknilo že pri manjšem razpisu za gradnjo objektov čez dolino Glinščice, v primeru katerega policija preiskuje sum ponareditve referenc najcenejšega ponudnika Markomark Nivala. Izvajalci še niso izbrani niti za gradnjo odsekov na tretji razvojni osi, prihodnji teden se bo iztekel rok za prijave ponudnikov za gradnjo odseka pri Novem mestu.

Omenimo še en velik infrastrukturni projekt; direkcija za infrastrukturo mora med tremi ponudniki izbrati izvajalca za nadgradnjo železniškega odseka Maribor–Sentilj. Na zadnje večje naročilo pri obnovi tega železniškega odseka je direkcija prejela tri ponudbe; najcenejšo v vrednosti 100,96 milijona evrov je oddal konzorcij slovenskih gradbincev, ponudba turškega Cengiza znaša 117,42 milijona evrov, najdražji je Strabag s 136,65 milijona evrov.

V Kolektorju Gradbeništvi, kjer imajo kapacitete do konca leta dobro zasedene, opažajo, da sta država in njen glavni naročnik direkcija za infrastrukturo previdnejša in razmeroma konservativna pri investicijskih načrtih za prihodnja leta. Menijo, da se bo rast v visokogradbenih projektih tako

stanovanjskih kot poslovnih, stabilizirala.

Nestabilen obseg investicij

Tudi v Pomgradu imajo zmogljivosti zasedene, pričakujejo podpis nekaj večjih pogodb, kjer so bili na razpisih najugodnejši, pravi član uprave Boris Sapač. »Na žalost v zadnjem času opažamo zastoj investicij v segmentu državnih cest, česar si ne želimo. Optimalno je, da je obseg investicij oziroma razpisov stabilen,« pravi Sapač in dodaja, da ne občutijo tako imenovanega zlatega investicijskega pravila, po katerem bi imeli gradbinci predvidljivo raven dela za prihodnja leta. Zasedenost kapacitet je po njegovih besedah težko načrtovati tudi zato, ker postopki javnega naročanja potekajo prepočasi.

»Gradbinci potrebujemo v prihodnje predvsem stabilne pogoje poslovanja, ne pa strmih letnih rasti in globokih upadov. Prav zato smo v našem podjetju previdni optimisti. Morda vse cveti le na prvi pogled, saj pretirane rasti niso vzdržne v naši panogi, ki je finančno in delovno zelo intenzivna ter zahteva velika vlaganja v osnovno opremo,« je še dejal Sapač.

Med težavami gradbenih podjetij sta tudi pomanjkanje ustreznih delovne sile ter uravnoteženje gibanja cen gradbenih del na prodajni strani z rastjo materiala in dela.

Blaž Miklavčič: Pogrom nad gradbeniki

Glavni direktor GH holdinga Blaž Miklavčič ocenjuje, da se glede gibanja obsega infrastrukturnih projektov ne bo dogajalo nič posebnega: »A zdi se mi, da je v Sloveniji neverjetno velika želja, da bi projekte delala turška, kitajska podjetja, samo slovenska ne. To je absurdno, saj so tuji ponudniki vsa po vrsti velika mednarodna podjetja, ki si bodo podredili investitorja. Težje je igrati z nekom, ki ima več prihodkov od slovenskega proračuna, kot z domačimi gradbeniki, ki pri izvedbi razumemo vso slovensko specifikko.« Po njegovem mnenju je »pogrom nad gradbeniki« najbolj problematičen, zato se večina umika na tuje trge: »Mi več kot 75 odstotkov realizacije ustvarimo na Hrvaškem, v Srbiji in Bosni in Hercegovini, ker se na teh trgih bolje počutimo kot v Sloveniji.«

Večina gradbenih dovoljenj je bila izdana za stanovanjske stavbe.

Zastoj je predviden pri investicijah v rekonstrukcije državnih cest.

Negotov začetek gradnje velikih infrastrukturnih projektov.

11,8

odstotka višja je vrednost opravljenih gradbenih del v prvih sedmih mesecih letos kot v istem obdobju lani

6

odstotkov manj gradbenih dovoljenj je bilo izdanih v prvih sedmih mesecih letos kot v istem obdobju lani

Blaž Miklavčič
glavni direktor GH holdinga

Na trgu opazam, da gradbeniki postajamo zelo stigmatizirani. Vsak drugi večer nam na televiziji nekdo bere levite, kaj delamo prav in česa ne. Občutek imam, da to na panogo na žalost zelo slabo vpliva. Pogrom nad gradbeniki je najbolj problematičen, zato se nas večina umika na tuje trge.

Kristjan Mugerli
direktor GH Kolektorja CPG

Povpraševanja je še vedno dovolj, a se čuti negotovost, povezana z napovedjo slabe gospodarske rasti. V prihodnje bo rast predvsem v večjih infrastrukturnih projektih, kot so drugi tir, tretja razvojna os, nova cev predora Karavanke. Drugod se bo povpraševanje zmanjšalo.

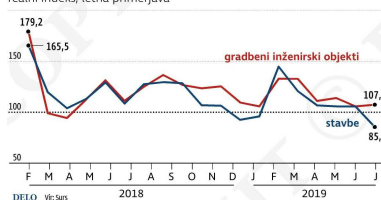

Boris Sapač
član uprave Pomgrada

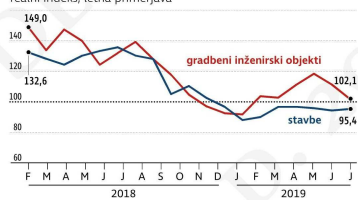
Gradbinci potrebujemo v prihodnje predvsem stabilne pogoje poslovanja, ne strmih letnih rasti in globokih padcev. Prav zato smo v našem podjetju previdni optimisti. Morda vse cveti le na prvi pogled, saj pretirane rasti niso vzdržne v naši panogi, ki je finančno in delovno zelo intenzivna ter zahteva velika vlaganja v osnovno opremo.

Gradbeništvo se ohlaja

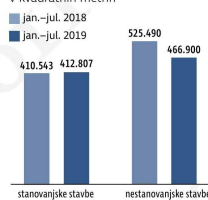
Vrednost opravljenih gradbenih del realni indeks, letna primerjava

Zaloga pogodb realni indeks, letna primerjava

Izdana gradbena dovoljenja v kvadratnih metrih

Zaupanje v gradbeništvo pada razlika med deležem pozitivnih in deležem negativnih odgovorov

Vrednost opravljenih gradbenih del se je letos še bolj kot na stavbah povečala pri gradbenih inženirskih objektih, med katere sodijo tudi ceste. Vendar nekateri gradbinci opozarjajo na zastoj investicij v državne ceste. FOTO ROMAN ŠPIČIČ

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

Ob prazniku občine z županom Matejem Pečovnikom

Tam, kjer je življenje kakovostnejše

Občina Nazarje praznuje vsakega 18. septembra v spomin na dan, ko je bila vpisana tamkajšnja celotna osnovna šola v register vzgojno-izobraževalnih zavodov. Raziskovalci revije *Moje finance* so že ugotovili, da je nazarska občina po kakovosti življenja v Sloveniji med najboljšimi. O tem, kako je v občini od lanskega praznika, smo se pogovarjali z županom Matejem Pečovnikom.

BRANE JERANKO

Kakšni so vaši občutki ob letošnjem občinskem prazniku?

Tako kot vsako leto so občutki dobri. S sodelavci delamo dobro in zavzeto. Po moji oceni je za nami ponovno uspešno leto. Morda nismo izvajali velikih projektov, vendar smo uspeli uresničiti kar nekaj manjših. Pomembno je, da zelo dejavno pripravljamo temelje, da bomo lahko v naslednjih letih uspešno izvedli tudi večje projekte.

Kaj je v občini od lanskega praznika boljše, čemu ste posvečali največjo pozornost?

Potreb in želja je vedno več, kot je možnosti. Poleg rednega vzdrževanja cestnega omrežja smo obnovili tudi nekaj cestnih odsekov in zgradili manjkajoči pločnik na Lesarski cesti. Pri vseh teh gradnjah smo poskrbeli tudi za javno razsvetlavo, če je bilo smiselno, smo med obnovami cest obnovili tudi vodovodno omrežje. Zgradili smo sekundarni vod kanalizacije do frančiškanskega samostana in do sester klaris, kar je omogočilo, da bodo lahko stavbe pozneje priključene na čistilno napravo. Na po-

dročju urejanja državnih cest sodelujemo z Direkcijo RS za infrastrukturo, kjer imamo šest projektov. Levi zavijalni pas pri Eurospinu je v fazi projektne naloge, za gradnjo krožišča pri vstopu v industrijsko obrtno cono Prihova in gradnjo pločnika in prestavitev ceste od domačije Govek do Rdeče armade pa je projektiranje pred zaključkom. V recenziji so projekti obnove ceste v Pustem Polju, gradnje krožišča v bližini osnovne šole ter obnove ceste od Šmartnega ob Dreti do Vologa. Pred nami so številni cilji in verjamem, da jih bomo tudi dosegli.

Kaj Občina Nazarje letos še načrtuje?

Do konca leta želimo urediti še dva krajša cestna odseka. Prvi je odsek gozdne ceste v Kotah, kjer nam ob vsakem večjem nalivu poškoduje makadamsko vozišče. Drugi odsek je v Šmartnem ob Dreti, in sicer od priključka na državno cesto do stanovanjske hiše Irmančnik. Naslednja pomembna naložba, ki jo želimo izvesti še pred zimo, je obnova vodovoda v Pustem Polju.

Občina Nazarje je kot gospodarsko središče Zgornje

Savinjske doline privlačna za tiste, ki v vaši občini želijo živeti. Kako je z gradnjo stanovanj ter z zemljišči za gradnjo družinskih hiš?

Julija letos smo po dolgih letih uspeli sprejeti občinski prostorski načrt. V njem sta predvideni dve novi območji za gradnjo družinskih hiš, in sicer v Krašah in Pod Slatino. Za obe bo treba najprej izvesti vse postopke za sprejem občinskega podrobnega prostorskega načrta, kar pomeni, da potrebujemo še vsaj dve leti, da bosta območji komunalno urejeni. Smo pa pred kratkim končali komunalno ureditev območja Bič v Šmartnem ob Dreti, kjer bo na razpolago sedem **gradbenih parcel**. Kmalu naj bi vložili vlogo za pridobitev uporabnega dovoljenja za to območje. Po pridobitvi dovoljenja bodo vlagatelji lahko pridobili gradbeno dovoljenje. Na območju pri zdravstvenem domu je poleg prizidka k zdravstvenemu domu predvidena lokacija za dva vila bloka. Trenutno se pogovarjamo z morebitnimi vlagatelji. V občini torej razmišljamo o prihodnosti ter pripravljamo osnove tako za gradnjo stanovanj kot tudi družinskih hiš.

Zupan Nazarij Matej Pečovnik

POKOJNINE

DAVKI

POSLOVNI REZULTATI

CENE NEPREMIČNIN

BREXIT

FOKUS...

Zaposlovanje na ključnih izvoznih trgih: zadržane napovedi nemških, avstrijskih in italijanskih direktorjev 🔒

Čas branja: 7 min

0

19.09.2019 10:50

Slovenska podjetja so pri napovedih zaposlovanja do konca leta med najbolj optimističnimi v Evropi

LANA DAKIĆ

Follow @lanadacic 668 followers

Foto: Shutterstock

Več iz teme:

trg dela >

zaposlovanje >

izvozniki >

ManpowerGroup >

Manpower >

evropska agencija za... >

Frits Scholte >

Tedensko v vašem e-nabiralniku!

Izbor **najboljših služb**, uporabni **kadrovski nasveti** in **TOP JOB Ambassador**, kjer predstavljamo Slovence v tujini in jih povezujemo s slovenskim gospodarstvom.

kliping@kliping.si

Potrdite prijavo »

Vaši podatki so na varnem. Časnik Finance se zavezuje, da bo vaše podatke skrbno hranil in uporabljal samo za pošiljanje Pisma urednice Topjob ter jih ne bo posredoval tretjim osebam. Odjavna povezava se nahaja na dnu vsakega biltena.

Politika zasebnosti

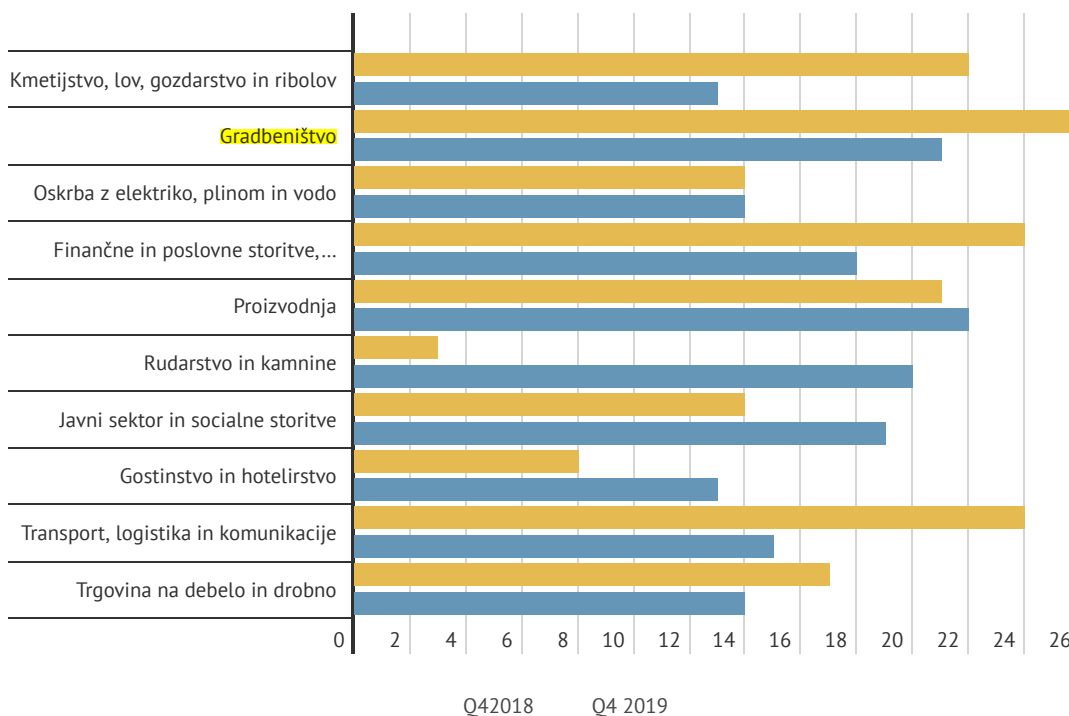
V prihodnjem četrtletju se bo zaposlovanje na evropskih trgih večinoma umirjalo. Najbolj optimistični v zvezi s tem so v Grčiji, sledi Slovenija, kjer je 21 odstotkov vprašanih podjetij napovedalo dodatno zaposlovanje do konca leta, kaže raziskava **ManpowerGroup**. Pogledali smo napovedi zaposlovanja na trgih, kamor Slovenija največ izvozi.

V Sloveniji so najbolj spodbudne napovedi zaposlovanja v proizvodnji, kjer nove zaposlitve napoveduje 29 odstotkov delodajalcev. Sledi **gradbeništvo**, kjer je dodatne zaposlitve napovedala četrtina vprašanih podjetij, medtem ko so najslabše napovedi v kmetijstvu in rudarstvu (nove zaposlitve je napovedalo zgolj 17 odstotkov vprašanih delodajalcev).

Na ravni države je v prihodnjih treh mesecih dodatno zaposlovanje napovedalo 21 odstotkov vprašanih podjetij, 73 odstotkov pa jih ne pričakuje sprememb. Sezonsko prilagojena neto napoved zaposlovanja – to je razlika med deležem delodajalcev, ki pričakujejo rast zaposlovanja, in tistimi, ki pričakujejo upad – za letošnje zadnje četrtletje na ravni države tako znaša 16 odstotkov in medletno ostaja enaka, v primerjavi s prejšnjim četrtletjem pa je nižja za odstotno točko.

Slovenija - najboljše napovedi v proizvodnji

sezonsko prilagojena neto napoved zaposlovanja v odstotkih

Vir: ManpowerGroup

Op.: neto napoved zaposlovanja je razlika med deležem delodajalcev, ki pričakujejo rast v zaposlovanju in deležem delodajalcev, ki pričakujejo upad zaposlovanja v svojem podjetju ali enoti.

Kako kaže po Evropi

V regiji **EMEA** (Evropa, Bližnji vzhod, Afrika) je Slovenija med najbolj optimističnimi pri napovedih zaposlovanja – uvrstila se je na drugo mesto, takoj za Grčijo. Sledijo nam Švedi, Poljaki in Romuni. Na rep lestvice je zdrsnila Španija, kjer sezonsko prilagojena neto napoved zaposlovanja znaša nič odstotkov. Predzadnja pa je Češka z dvo odstotno neto napovedjo zaposlovanja.

1. Nemčija

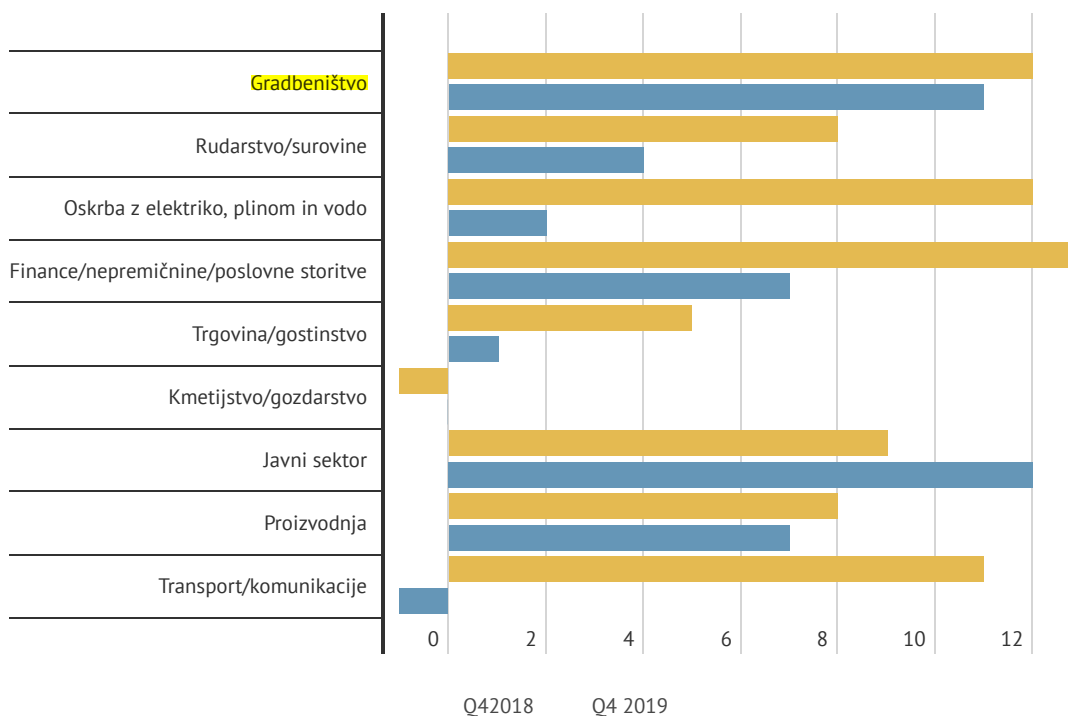
Glavni slovenski izvozni trgi so Nemčija, Italija, Hrvaška, Avstrija, Francija, Poljska in Rusija. Pogledali smo napovedi zaposlovanja za prvih pet trgov.

Nemčija je za Slovenijo najpomembnejša izvozna partnerica: sezonsko prilagojena napoved zaposlovanja do konca leta znaša šest odstotkov in se je medletno znižala za tri odstotne točke,

dotatno zaposlovanje je napovedalo 11 odstotkov vprašanih nemških delodajalcev. V prihajajočih jesenskih mesecih najslabše kaže nemški logistiki, saj se je neto napoved zaposlovanja medletno znižala za 12 odstotnih točk, na minus en odstotek. Napovedi v nemški proizvodnji so prav tako slabše, za eno odstotno točko, a ostajajo pri stabilnih sedmih odstotkih. Precej slabše napovedi so tudi v nemški energetiki (dvo odstotna neto napoved zaposlovanja, kar je za deset odstotnih točk manj kot leto prej) in tudi v finančnih in poslovnih storitvah (sedem odstotna napoved zaposlovanja do konca leta, kar je šest odstotnih točk manj kot v istem lanskem obdobju). Najbolj spodbudna napoved je v **gradbeništvu**, kjer sezonsko prilagojena neto napoved zaposlovanja znaša 11 odstotkov, več zaposlovanja bo tudi v nemškem javnem sektorju (12 odstotkov).

Nemčija - najboljše napovedi v **gradbeništvu**

sezonsko prilagojena neto napoved zaposlovanja v odstotkih

Vir: ManpowerGroup

Op.: neto napoved zaposlovanja je razlika med deležem delodajalcev, ki pričakujejo rast v zaposlovanju in deležem delodajalcev, ki pričakujejo upad zaposlovanja v svojem podjetju ali enoti.

V Münchnu najslabše napovedi od leta 2010, a v regiji precej boljši obeti

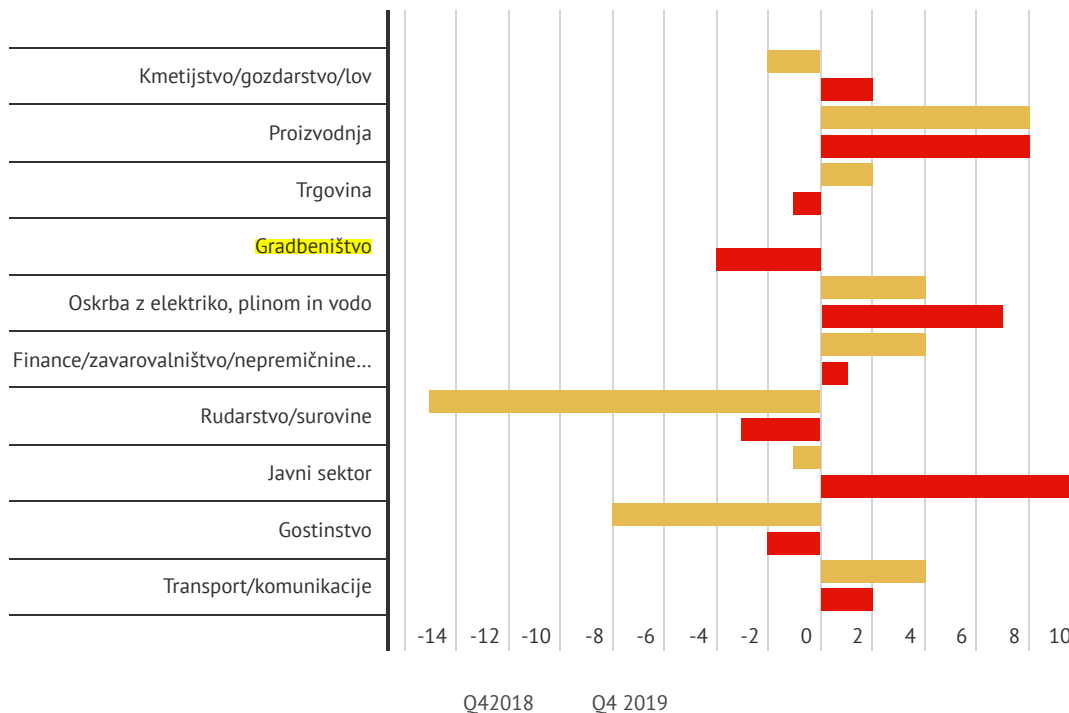
Pogledali smo še, kako kaže Münchnu z okolico in celotni nemški južni regiji (zveznima deželama Baden-Württemberg in Bavarska) – območju, kjer je precej avtomobilske industrije, ki jim dobavljajo tudi slovenska podjetja. Neto napoved zaposlovanja se je v Münchnu z okolico tako glede na tretje četrletje kot tudi medletno znižala za kar 13 odstotnih točk in je prvič od začetka leta 2010 negativna (minus en odstotek). A ob tem v ManpowerGroup dodajajo, da pa so napovedi zaposlovanja za celoten jug Nemčije najmočnejše med vsemi regijami, saj neto napoved zaposlovanja znaša 12 odstotkov in je za šest odstotnih točk višja od prejšnjega četrletja, medletno pa višja za štiri odstotne točke. »Delodajalci v Münchnu se srečujejo z drugačno realnostjo kot preostala regija, saj je precejšnje pomanjkanje kvalificiranih delavcev, ki jih podjetja ali ne najdejo ali pa se delavci ne želijo preseliti v München zaradi visokih življenjskih stroškov in stroškov nastanitve, ki si jih tako rekoč ne morejo privoščiti,« komentira rezultate izvršni direktor ManpowerGroup za Nemčijo **Frits Scholte**.

2. Italija

V sosednji Italiji se je napoved zaposlovanja medletno nekoliko izboljšala in za letošnje zadnje četrletje znaša štiri odstotke. V anketi je dodatno zaposlovanje napovedala slaba desetina italijanskih delodajalcev. Najboljše napovedi zaposlovanja so v javni upravi in proizvodnji, najslabše pa kaže italijanskemu **gradbeništvu**, kjer je neto napoved zaposlovanja negativna in je medletno nižja za štiri odstotne točke. Podjetja bodo najbolj iskala gostinsko osebje, operaterje v klicnih centrih, prodajalce in zdravstveno osebje.

Italija - najboljše napovedi v proizvodnji in javni upravi

sezonsko prilagojena neto napoved zaposlovanja v odstotkih

Vir: ManpowerGroup

Op.: neto napoved zaposlovanja je razlika med deležem delodajalcev, ki pričakujejo rast v zaposlovanju in deležem delodajalcev, ki pričakujejo upad zaposlovanja v svojem podjetju ali enoti.

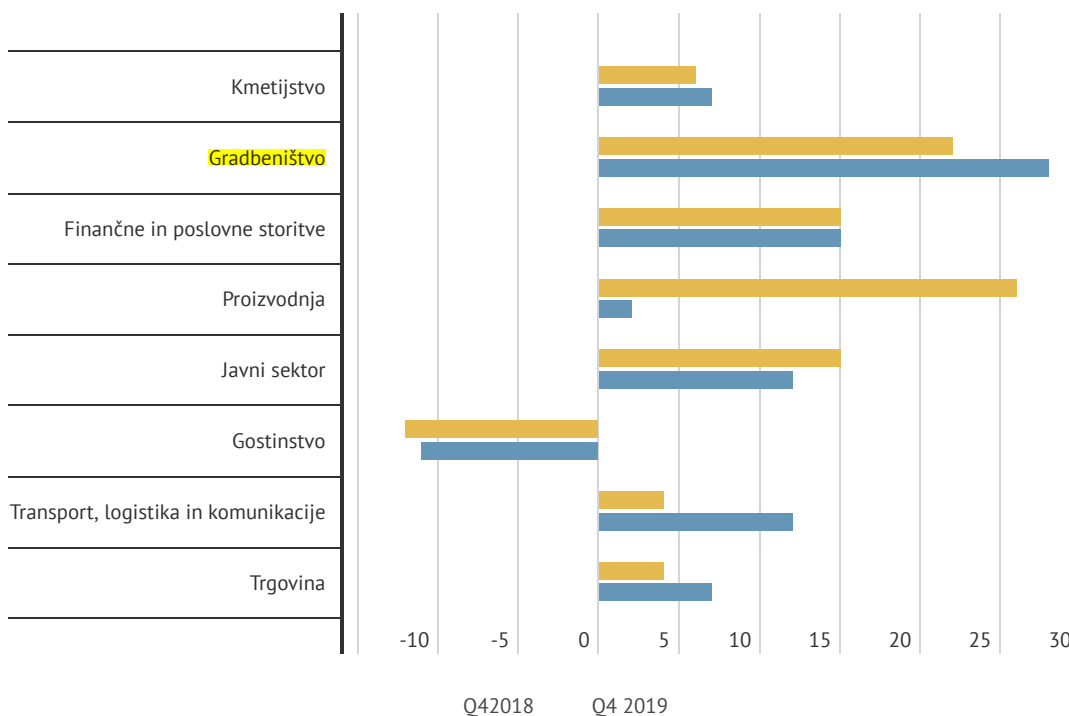
3. Hrvaška

Hrvaška je bila v prejšnjem četrtletju najbolj optimistična v Evropi pri napovedih zaposlovanja, zdaj pa je zdrsnila na šesto mesto, ki si ga deli z Bolgari in Madžari. Rast zaposlovanja je v anketi Manpowergroup napovedalo 18 odstotkov hrvaških delodajalcev.

Medletno se je najbolj znižala neto napoved zaposlovanja v hrvaški proizvodnji (za 24 odstotnih točk, na pičla dva odstotka). Na drugi strani pa so se precej izboljšale napovedi zaposlovanja v logistiki in komunikacijah (za osem odstotnih točk) in v **gradbeništvu** (za šest odstotnih točk).

Hrvaška - najboljše napovedi v **gradbeništvu**

neto napoved zaposlovanja v odstotkih

Vir: ManpowerGroup

Op.: neto napoved zaposlovanja je razlika med deležem delodajalcev, ki pričakujejo rast v zaposlovanju in deležem delodajalcev, ki pričakujejo upad zaposlovanja v svojem podjetju ali enoti.

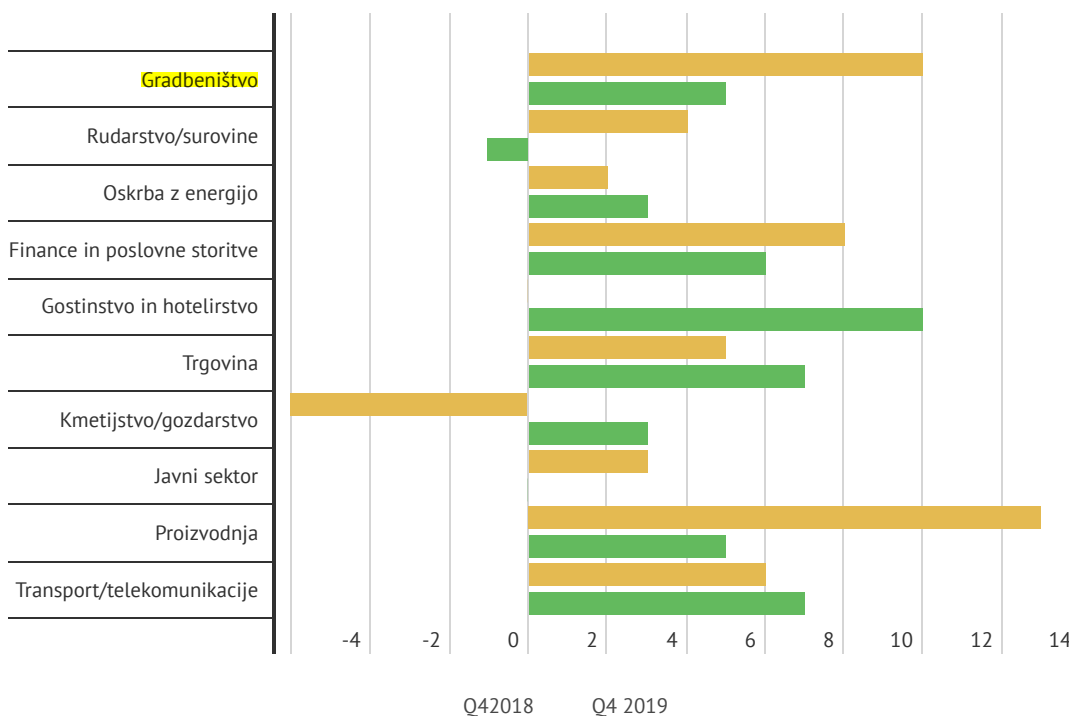

4. Avstrija

V sosednji Avstriji neto napoved zaposlovanja znaša pet odstotkov in se medletno ni spremenila. Najslabše kaže avstrijski proizvodnji, kjer se je neto napoved zaposlovanja medletno znižala za osem odstotnih točk, na pet odstotkov. Slabše kaže tudi avstrijskemu **gradbeništvu**, kjer je neto napoved zaposlovanja petodstotna in je medletno slabša za pet odstotnih točk. Svetla točka so v Avstriji turizem (desetodstotna neto napoved zaposlovanja), logistika (sedemodstotna neto napoved zaposlovanja) ter finančne in poslovne storitve (šestodstotna neto napoved zaposlovanja).

Avstrija - najboljše napovedi v turizmu

sezonsko prilagojena neto napoved zaposlovanja v odstotkih

Vir: ManpowerGroup

Op.: neto napoved zaposlovanja je razlika med deležem delodajalcev, ki pričakujejo rast v zaposlovanju in deležem delodajalcev, ki pričakujejo upad zaposlovanja v svojem podjetju ali enoti.

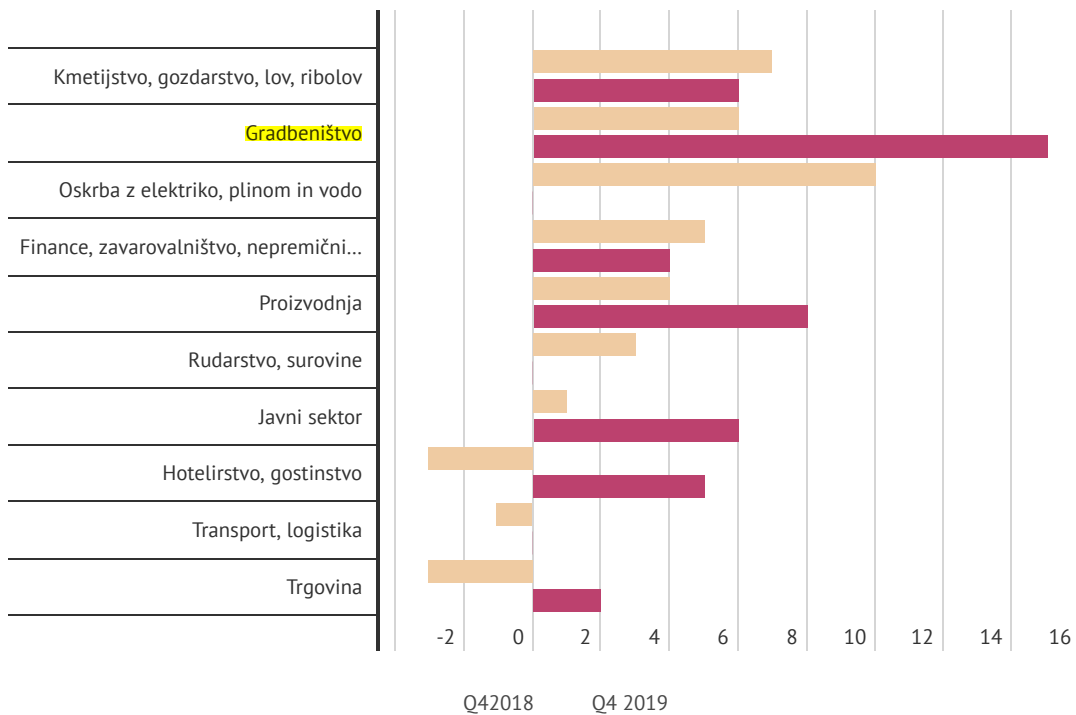

5. Francija

Francija ima neto napoved zaposlovanja enako kot Nemčija, šest odstotkov. Vendar pa je dodatno zaposlovanje do konca leta napovedalo zgolj osem odstotkov vprašanih delodajalcev, medtem ko velika večina podjetij sprememb pri zaposlovanju do konca leta ne načrtuje (88 odstotkov). Največ zaposlovanja se obeta v francoskem **gradbeništvu** (neto napoved zaposlovanja je 15-odstotna) in proizvodnji (osem odstotkov), precej slabše pa logistiki in energetiki (v vsaki panogi je neto napoved zaposlovanja ničodstotna).

Francija - najboljše napovedi v **gradbeništvu**

sezonsko prilagojena neto napoved zaposlovanja v odstotkih

Vir: ManpowerGroup

Op.: neto napoved zaposlovanja je razlika med deležem delodajalcev, ki pričakujejo rast v zaposlovanju in deležem delodajalcev, ki pričakujejo upad zaposlovanja v svojem podjetju ali enoti.

Kako kaže glavnim nemškimi izvoznim trgov

Zanimalo pa nas je še, kakšne so napovedi zaposlovanja na glavnih nemških izvoznih trgih? Nemčija je lani največ izvozila v ZDA, Francijo, na Kitajsko, Nizozemsko in v Veliko Britanijo, če omenimo zgolj prvih pet njenih največjih izvoznih trgov.

V napovedih zaposlovanja do konca leta se je ZDA uvrstila na tretje mesto na svetu – sezonsko prilagojena neto napoved zaposlovanja znaša 20 odstotkov in je medletno boljša za odstotno točko. Povečanje zaposlovanja je namreč v anketi napovedalo 22 odstotkov vprašanih delodajalcev. Najbolj bodo zaposlovali v gostinstvu in poslovnih storitvah.

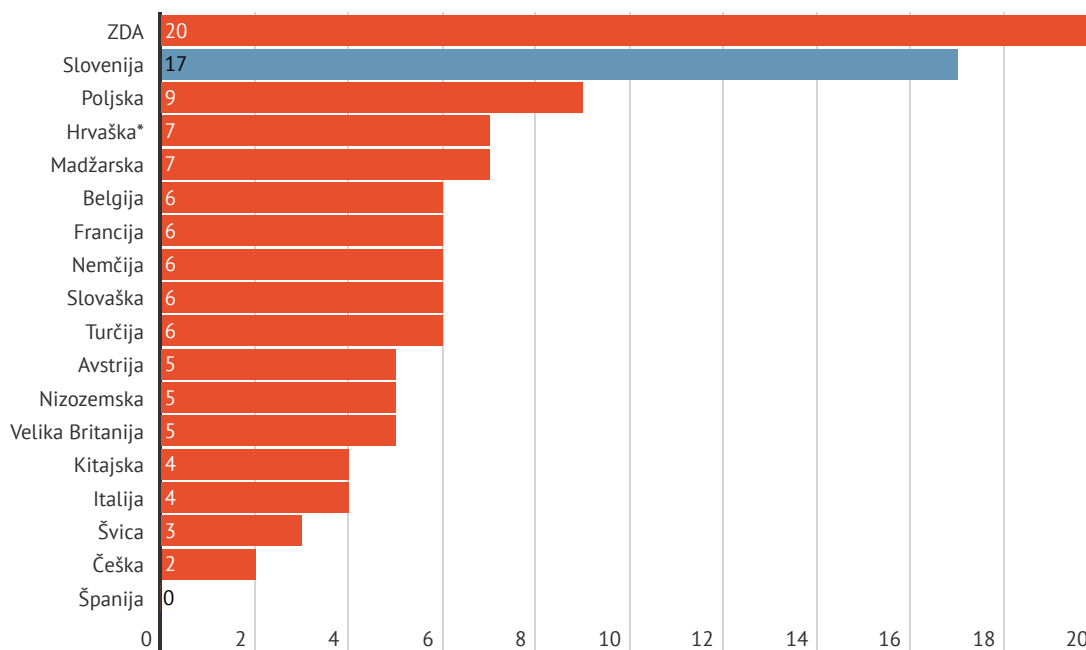
Na Kitajskem je dodatno zaposlovanje napovedalo zgolj pet odstotkov vprašanih podjetij, kar dobra tretjina pa je negotovih glede zaposlovanja v njihovih podjetjih. Neto napoved zaposlovanja tako

znaša zgolj štiri odstotke, največ zaposlovanja pa se obeta v proizvodnji in logistiki (neto napoved zaposlovanja v vsaki znaša pet odstotkov).

Za odstotno točko boljšo neto napoved zaposlovanja kot Kitajci imajo Nizozemci in Britanci – pet odstotkov. Dodatno zaposlovanje je napovedalo sedem odstotkov vprašanih nizozemskih delodajalcev, najbolje pa kaže nizozemskemu rudarstvu in **gradbeništvu**. V Veliki Britaniji je rast zaposlovanja napovedalo osem odstotkov vprašanih podjetij, najbolj pa bodo zaposlovali delodajalci v finančnih in poslovnih storitvah ter hotelirstvu in trgovini.

Zaposlovanje v državah, kamor Slovenija in Nemčija izvozita največ

sezonsko prilagojena neto napoved zaposlovanja v odstotkih

Vir: ManpowerGroup

Op.: neto napoved zaposlovanja je razlika med deležem delodajalcev, ki pričakujejo rast v zaposlovanju in deležem delodajalcev, ki pričakujejo upad zaposlovanja v svojem podjetju ali enoti; *za Hrvaško podatek ni sezonsko prilagojen, saj so napoved pripravili prvič.

Več iz teme:

[trg dela >](#)

[zaposlovanje >](#)

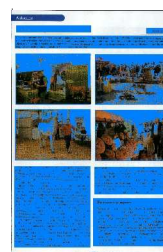
[izvozniki >](#)

[ManpowerGroup >](#)

[Manpower >](#)

[evropska agencija za... >](#)

[Frits Scholte >](#)

Spet vse poti v Komendo

Andrej Žalar

Od 4. do 6. oktobra se bo v Komendi spet nadaljevala tradicija že več kot dveh desetletij. Konjeniški klub bo organiziral že 24. Jesenski kmetijsko obrtni sejem. Na več tisoč kvadratnih metrih urejenega prostora sredi Komende se bo v treh dneh predstavljalo več kot 600 razstavljalcev iz Slovenije, Hrvaške, Italije, Nemčije in Slovaške. Organizatorji pričakujejo, da bo sejem odprl predsednik Vlade Republike Slovenije Marjan Šarec, ki je že potrdil povabilo, če le ne bo takrat zadržan.

Začelo se bo v petek, 4. oktobra, ob 10. uri najprej s predavanjem o novih tehnoloških rešitvah v pridelovanju krompirja. Govorili bodo o namakanju, boleznih, škodljivcih, izboru ekološke pridelave. Predavanje v organizaciji Konjeniškega kluba Komenda, Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in Kmetijskega zavoda Ljubljana bo potekalo v dvorani Konjeniškega kluba Komenda nad pisarno.

Slovesno odprtje bo popoldne v šotoru na hipodromu po sprejemu gostov pred prostori kluba. Na urejenem zunanem prostoru bodo predvsem kmetijski razstavljalci, nekateri podjetniki in obrtniki ter društva, pod šotorom pa bo razstava konj slovenske avtohtone in tradicionalne pasme. Predstavljeni bodo lipicanci, slovenske hladnokrvne pasme, posavci, haflingerji, bosanski planinski konji pa tudi poniji. Posebno pozornost so organizatorji tokrat z Zavodom za gozdove Slovenije namenili varnemu delu v urejenem gozdu z motorno žago. Zanimiva novost pa bo tudi posebna naprava za pravilno rezanje debla s tako imenovanimi napetim vlakni. Prikazane pa bodo tudi invazivne vrste. Prvič se bodo na sejmu predstavile območne obrtno-podjetniške zbornice Gorenjske, in sicer v šotoru 8.

Kot se spodobi za sejem v Komendi, bodo tri dni tudi različna druženja, predstavitve razstavljalcev, različni nastopi glasbenih in drugih skupin. Tudi tokrat vstopnine ne bo. Urejeno bo parkiranje, tudi v poslovni coni Komenda. V petek in soboto zvečer bo v posebnem t.i. glasbenem šotoru naslednji program: v petek z glasbenima skupinama Calypso in Pop Design, v soboto pa s skupino Ljubavnici in pevko Ines Erbus. Za večerni program je vstopnina 5 evrov. Predprodaja vstopnic je v Trgovini Marija v Mostah pri Komendi in v Kamniku v Tehnični trgovini Mediadom.

Ob mažoretkah, folklornih skupinah, narodnih nošah, prevozih s kočijami,

komendskih in mengeških godbenikih, ansamblnih Viharniki, Hodnir in drugih pa bo zanimivo tudi v osmih šotorih, kjer se bodo poleg društev, šole, Deželne banke in kluba sorodnih skupin iz raznih krajev predstavljali tudi številni obrtniki in podjetniki.

Prireditelji iz komendskega konjeniškega kluba so tokrat še posebno pozornost namenili urejenemu parkiranju, varnosti in prometu. Komenda, sicer poznana po številnih društvenih in drugih zanimivostih, bo že tradicionalno na začetku jeseni potrdila izrek: Ko je sejem, spomladi ali jeseni, vse poti v Sloveniji in od drugje vodijo v Komendo. ■

Razstavni program

Predstavitve razstavljalcev v Domači vasi, Poljedelstvo – stroji in oprema, Gozdarstvo – stroji in oprema ter storitve, Stroji in oprema za živinorejo, Stroji in oprema za sadjarstvo in vinogradništvo, Kmetijstvo – orodja, oprema in pripomočki, Servisiranje kmetijske mehanizacije, Vrtnarstvo – orodje, pripomočki in oprema za okolje in vrt, **Gradbeništvo** (mehanizacija, oprema, orodja, gradbeni material), Komunalna mehanizacija in oprema, Transportna sredstva (oprema in storitve), Ogrevna tehnika (oprema in material za ogrevanje in hlajenje), Skladiščenje, Stavbno pohištvo (oprema in storitve), Notranja oprema, Stroji in oprema za živilsko industrijo, Sredstva za prehrano in zaščito živali, Sredstva za prehrano in varstvo rastlin, Semena in sadike, Živila, Izdelki široke potrošnje ...

BERNARD NEŽMAH

Medvedja usluga v supergah

Komisarski resor in skrivnostni dogovori v Moskvi

13. 9. 2019 | MLADINA
37 | PAMFLET

Značilnost sodobnosti je takšno obilje dostopnih informacij, kot še nikoli v zgodovini. Človek ima občutek, da zares ve, kaj se v državi dogaja. In tako je te dni izvedel, da ja Janez Lenarčič predlagan za mesto evropskega komisarja za krizno upravljanje. Uspeh Slovenije, je takoj

poročala POP TV, predsednik vlade Marjan Šarec pa je izrazil veliko zadovoljstvo, da je Slovenija dobila dober resor. A ker so iz posameznih strank prišli kajpak tudi glasovi zadržanosti in skepse, je v zraku vseeno dilema: ali je to škodi za uspeh državne politike? Komu torej verjeti? Verovanje je odveč, zadošča pobrskati po spominu ali vsaj po spletu. Ko je bil julija gospod Lenarčič imenovan za slovenskega komisarskega kandidata, je po konzultacijah z vlado napovedal, da bi ga zanimala področja okolja, digitalizacije, raziskav, regionalne politike, širitve in zunanje trgovine. To so bile torej želje in predlogi, ki jih je slovenska administracija naslovila na evropsko komisarko Ursulo von der Leyen. Izbira zelenih resorjev je bila široka, vlada jih je ponudila toliko, da je bilo skoraj nemogoče, da bi med izbranimi ne bilo njenega. Toda, prva političarka Evrope ji je namenila področje, za katerega se Slovenija sploh ni potegovala. Resda so vsa komisarska mesta pomembna, a teža slovenske vlade je enaka ničli.

Ta blamaža se je sicer primerila na dan slavlja, ko je v Moskvi slovensko delegacijo sprejel ruski premier Dmitrij Medvedjev. To ni bilo navadno srečanje predsednikov vlad, za Slovenijo je imelo izjemno težo. S premierem Šarcem so na obisk odpotovali še zunanji minister Miro Cerar, ml, gospodarski Zdravko Počivavšek in ministrica za delo Ksenija Klampfer. Zgodovinski dogodek, tako močna delegacija aktualne vlade še ni odpotovala na uradni obisk v nobeno izmed zahodnoevropskih držav, kaj šele, da bi jo sprejel ameriški predsednik Donald Trump. V trenutku, ko je status Slovenije v EU in v ZDA na zgodovinskem dnu nepomembnosti, je njeno sodelovanje z Rusijo na najvišji ravni. Kot da se predsednik vlade s sodelavci počasi pripravlja na sloexit in vključitev v rusko gospodarsko zvezo. Kotacija države na ameriškem političnem trgu izmeri nedavni obisk obrambnega ministra Karla Erjavca v ZDA, kjer je preživel kar nekaj dni, ne da bi ga sprejel obrambni minister ZDA. No, prvi mož slovenske vojske ni ostal povsem neopažen, sprejel ga je lokalni guverner, po pisanju medijev sicer kar v supergah.

Sprejem v Moskvi je bil zatorej pravi balzam za izgubljeni mednarodni ugled. Toda, o čem je vladna delegacija razpravljala in kaj se je dogovorila v Moskvi? Pred odhodom je vladni PR sporočil, da bosta voditelja izmenjala mnenja o svetovnih dogodkih. V komunikacijski dobi je popoln nesmisel, da četrtnina vlade odpotuje dva tisoč kilometrov daleč, da bi izvedela za uradna stališča Rusije, ki so na voljo sleherniku, če le spremlja zunanjepolitična poročila. No, po srečanju so slovenski mediji sporočili, da sta premiera govorila o Mercatorju. Šarec je povedal, da Slovenija ne bo nasprotovala prevzemu ruske korporacije Fortenova, če bodo slovenski dobavitelji ostali znotraj sistema, Medvedjev pa je izrazil pričakovanje, da bo Slovenija odigrala svojo vlogo pri reševanju Agrokorja in s tem Mercatorja. Vsi dopisniki, poročevalci in politiki so o dialogu povedali zgolj ta stavek. Je torej pričakovanje ruskega premiera zgolj to, da Šarčeva administracija ne ovira prevzema, on pa ji bo zagotovil slovenske dobavitelje na trgovskih policah? Zakaj bi si premier največje svetovne države jemal čas, da bi še na lastno uho slišal stališče slovenskega premiera, ki je že mesece javno znano? So torej ruska pričakovanja v resnici drugačna?

Skratka, o medvladnih pogovorih so nam nanizali le teme besedovanja, nič pa o rezultatih pogovorov. Sta se premiera v čem in kaj sploh dogovorila? Pomenljivo je bilo slediti osrednjim ruskim medijem, ki obiska tako silne slovenske delegacije sploh niso omenjali, iz dogodka so izpostavili zgolj to, da bo slovenski premier pri EU deloval v prid Rusije pri ukinitvi gospodarskih sankcij.

Povsem drugačne narave je bil sočasni obisk ljubljanskega župana. Zoran Janković se ni sestal le na pogovoru z moskovskim županom Sergijem Sobjaninom, ampak je z njim podpisal serijo

pogodb. Slovenski mediji so se ukvarjali bolj z vprašanjem, ali je Jankovič član uradne delegacije, praktično nič pa nismo izvedeli, kaj sta podpisala. Agencija Itar-Tass je razkrila, da bosta mesti sodelovali na različnih področjih, vključno z urbanizmom in gradnjo, razvojem mestne infrastrukture, izboljšanjem sistemov mestnega prometa, izboljšanjem dela socialnih služb, varstvom okolja, znanostjo in podjetništvom, izobraževanjem, kulturo in umetnostjo, športom in turizmom, socialno zaščito prebivalstva.

Neverjetno - več kot desetmilijonska Moskva gre v poseben projekt s štiridesetkrat manjšim mestom. Ali je mesto Ljubljana podpisalo podoben sporazum z New Yorkom, Londonom ali Parizom? Ne, očitno postaja dislocirana provinca Moskve.

Sicer pa novinarji niso stopili do župana Jankoviča, da ga povprašajo, kaj pomeni denimo sodelovanje na področju **gradbeništva**? Bo namesto javnih razpisov za gradbene podvige na ljubljanskih ulicah odslej zadeva tekla po sporazumu med mestno občino in moskovskimi gradbenimi podjetji? Zakaj? Je to ovinek za neopazno pranje denarja?

Seveda bi kdo ugovarjal, da je šlo le za prazne, nezavezujoče podpise o sodelovanju. Toda, zakaj sta kot garanta pogodbe ob županskih podpisnikih stala še premiera Medvedjev in Šarec?

Bernard Nežmah: Sem zakon nad zakoni

Mediji in inšpektorji kot poslednji varuhi postave

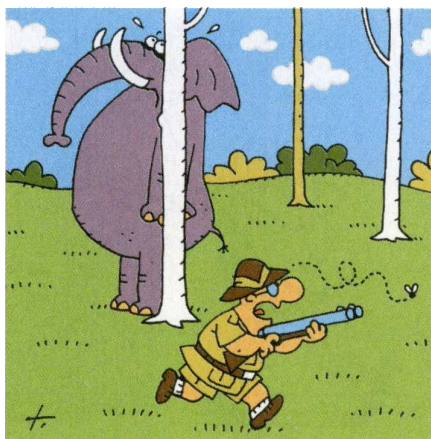
Na škandalozni odpis večine od 29-milijonskega dolga družine Jankovič je večina koalicijskih strank plus Levica odgovorila s predlogi, da bi bilo potrebno popraviti zakonodajo. Skupaj s premierem MARJANOM ŠARCEM, ki je puščice izstrelil proti SDS, češ da ti ob sprejemanju zakona niso glasovali proti. Toda te geste so povsem nedržavne, saj ponujajo recept: imamo težave, torej spremenimo zakon. Rabot za nazaj ne bomo spremenili, bomo pa v prihodnje bolj pozorni.

Večina osrednjih medijev je o zadevi resda poročala, toda še malo ne s podobno zagnanostjo, kot so pred poldrugim letom poročali o bosanskem kreditu SDS, ki je bil sicer takoj po reakciji *Računskega sodišča* vrnjen. Tokrat pa zadeva kljub vsemu ni na hitro potihnila. Poleg družbenih omrežij in *Nove 24 TV* se je namreč s preiskovalnim novinarstvom izkazala spletna stran *Siola*. Namesto moralnega zgražanja je novinarski trio CIRMAN-MODIČ-VUKOVIČ iz dneva v dan prinašal vse bolj osupljiva dejstva. Predvsem transakcijo, ko je zadolžena *Electa* našla obvod, s katerim je financirala upnika JANA BECA, da je pokupil druge terjatve. Podjetnik je od *Electe*, ki drugih upnikov ni plačevala, dobil milijon, s katerim je odkupil terjatve drugih upnikov ter trenutno omogočil zadolženemu imperiju Jankovičev, da se izmakne vračilu dolgov. Članki, ki so vpili do nebes.

In potem se je zgodil nenavadni preobrat – na sklep sodišča se je pritožilo državno pravobranilstvo. Še več, zbudili so se kriminalisti in napovedali, da bodo preiskali sume kaznivih dejanj. Neverjetno, če pokličeš policijo, da ti je sosed ukradel moped, se bo ta takoj angažirala, pa čeprav vrednost tatvine ne znaša več kot tisočaka. Če pa skupina podjetnikov terja, da jim Jankoviči vrnejo 30 milijonov, policija niti ne trzne. Pač, ko jim novinarji z objavo dokumentov prinesejo raboto na dlani, napovedo, da si bodo reč še sami ogledali.

Davčni uradi oziroma FURS veljajo za neizprosne upnika. Ko mali podjetnik s.p.-ja pozabi za mesec ali dva plačati za 30 evrov prispevkov, mu v hipu rubijo z računa ter ga osolijo še za evrskega desetaka stroškov. Z njimi ni šale, ne poznajo sentimentalnosti. Toda ko zloglasna podjetja Jankovičev niso plačevala odmerjenih davkov, se FURS po pisanju *Siola* ni pritoževal na »prisilke«.

Pred tedni je predsednik vlade branil lastnike *Electe*, češ da je 29 milijonov izpuhtelo s v skladu z zakonom, in da, če zakoni veljajo za vse, morajo tudi za Jankoviče, saj bi v nasprotnem imeli brezpravje. Toda ravnanje FURSA kaže, da ta do navadnih državljanov postopa drakonsko, do Jankovičev pa kot velikodušni Dedek Mraz. In Šarec brezpravju pravi vladavina prava???? Zlobni komentariji BOŠTJANA TURKA v *Reporterju*, ko se sprašuje o intelektualnih kapacitetah predsednika vlade, češ, da je celo na enostavni lesarski šoli imel šest popravcev, se počasi spreminjajo v bobneča dejstva.

Prvi mož vlade je v zadnjem intervjuju na nacionalki zanikal, da bi bil v Moskvi župan Jankovič član vladne delegacije, ko pa ga je voditeljica TANJA GOBEC cinično povprašala, če so se v Moskvi srečali po naključju, je prnil: *no, to pa ravno ne*. Kaj je torej povedal prvi mož vlade? Skupaj z Jankovičem je načrtoval srečanje v Moskvi, se skupaj z njim udeležil sprejema pri moskovskem županu z ruskim premierem MEDVEDJEVOM, toda delegacija, ki sta jo vodila Šarec in Jankovič, ni vladna delegacija. Je bil mar premier Šarec na moskovskem magistratu član županske delegacije?

Če bi šolar tako reševal test iz matematike, bi pogrnil, a za premiera Slovenije veljajo nižji standardi kot za srednje šole.

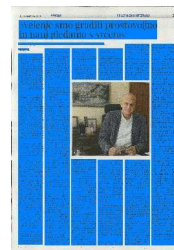
Slehnernik, ki bi si želel zgraditi hišo, bo najprej skrbno poiskal gradbeno dovoljenje. Zdaj pa beremo, da je inšpektorica ustavila gradnjo hotela na Bavarskem dvoru v Ljubljani. In to ne kakšne butične trinadstropne vile, temveč stolpnice, ki bo med največjimi v mestu. A zakaj so dela ustavljena? Preprosto - graditelj nima veljavnega gradbenega dovoljenja!

Kdo je ta junak, ki se je na črno lotil najbolj gigantske gradnje v mestu? In zaradi njegove nedovoljene gradnje so mestne oblasti zaprle kolesarsko in pešpot proti Bežigradu. Investitor so *Zlatarne Celje*, v večinski lasti BOJANA ALBREHTA. Mož je bil dolga leta svetnik na listi Zorana Jankoviča in slednji je bil kot po naključju boter pri umeščanju objekta v prostorske načrte. A v tej zgodbi je še predzgodba: inšpektorica je prvo odločbo o takojšnji ustavitvi del izdala že julija, medtem ko je investitor dela ustvaril šele čez dva meseca!

Bogovski arogantneži, ki se obnašajo, kot da zakoni države zanje ne veljajo. Pač, če so v navezi z županom Jankovičem, velja zanje to, kar velja zanj – on sam je zakon nad zakonom! A sam ukrep inšpektorice, ki je investitorju postavila rok, da si gradbeno dovoljenje priskrbi do decembra, je v posmeh državi, v kateri vladajo zakoni. Pod Šarcem se širi nov duh **gradbene zakonodaje**, po kateri veljavno gradbeno dovoljenje ni več pogoj za začetek gradnje.

Dobesedno, ko je razvpiti *Kemis* zgradil nov obrat na Vrhniki, je inšpekcija ustavila njegovo obratovanje, ker je bil zgrajen brez gradbenega dovoljenja. So črno gradnjo medtem podrl? Nak, ministristvo je razveljavilo inšpekcijsko odločbo, saj da črna gradnja niso vsi deli stavbe, temveč samo nekateri. In sedaj še finalno presenečenje – objekt ukrepanja niso lastniki podjetja, temveč inšpektor. Minister SIMON ZAJC je odredil izredni nadzor nad delom inšpektorja.

To bosta torej poslednja inšpektorja, ki sta si pod Šarčevo vlado drznila izdati inšpekcijsko prepoved proti velikemu kapitalu. x

»Velenje smo gradili prostovoljno in nanj gledamo s srcem«

Praznični pogovor z županom Mestne občine Velenje Bojanom Kontičem

Mira Zakošek

Velenje je lepo mesto, lepa občina. Marsikdo se zaljubi vanj. Ponuja veliko ugodnosti svojim občanom, ponuja jim lepo okolje in urejeno življenje, številne dogodke in priložnosti za prijetno in pestro družinsko življenje, pa tudi za prijazno starost. Skrbi za invalide, za socialno ogrožene, išče poti, da se iz zelo lepega rudarskega mesta preoblikuje v prav tako lepo tehnološko, izobraževalno, kulturno in upravno središče, ki eno od možnih poti razvoja vidi tudi v turizmu. Velenje letos praznuje častitljiv jubilej. Kako to prehojeno pot in ta jubilej doživljate vi?

»Velenje je resnično lepo in urejeno mesto, kar nam priznavajo številne ocenjevalne komisije, tuji gostje, prejeti nazivi in nagrade. Ni pa to samoumevno. To je rezultat dolgoletnega dela, številnih projektov in precejšnjih sredstev. Velenje je tudi prijazno mesto. Prijazno otrokom, starejšim, invalidom, planetu, prostovoljstvu. Velenje pa je tudi še veliko več. Velenje je znano tudi po prostovoljstvu, solidarnosti, skrbi za sočloveka. To so vrednote, ki so prevečkrat pozabljene, odrinjene na stran in nezaželenne. Izjemno ponosen sem, da te vrednote še vedno cenimo, jih ohranjamo in živimo ter jih z zgledom prenašamo na svoje otroke.«

O sebi imamo običajno dobro sliko, a smo lahko včasih tudi pretirano kritični. Vi se srečujete z drugimi župani, vidite, kako uspešne so njihove občine, njihova središča. Kje je danes Velenje v slovenskem prostoru?

»Prav je, da smo včasih kritični, saj nas ravno to žene naprej, v nove izzive in dosežke. Naj izpostavim samo podatek, da smo v zadnjih desetih letih namenili

160 milijonov evrov za naložbe, od tega smo uspešno pridobili 35 milijonov nepovratnih sredstev. Ti podatki kažejo, da smo v Velenju izrazito naložbeno naravnani in zelo uspešni pri pridobivanju evropskih sredstev. Poudarjam, da smo se zadolžili samo za 8 milijonov evrov neto. Vse to nekdo, ki se po Velenju ne spreha vsak dan, hitro opazi že na prvi pogled. Ker je vse lepo in urejeno, ker se gradi in vzdržuje, da so ljudje zadovoljni, da je na voljo veliko prireditev, da je veliko brezplačnih storitev (Lokalca, Bicy, plaža, svetovanja ...), da je zagotovljena komunalna infrastruktura, urejene ceste, zrak čist, veliko rekreacijskih površin. To pomeni visok standard kakovosti življenja. Žal ni povsod tako in to nam priznavajo župani večine slovenskih občin, ki z občudovanjem spremljajo naše delo in naše uspešne projekte.«

Razni kazalci nam merijo uspešnost, številna priznanja potrjujejo pravilnost odločitev. Najbrž niti ne veste, v čem vse smo zgolj dobri, gotovo pa, v čem smo odlični. Kaj so naše največje prednosti?

»Naša največja prednost so naši občanke in občani, društva, prostovoljci, gasilci, vsi, ki v Velenju živimo, saj delamo Velenje takšno, kot je. Številna društva in klubi so zaslužni, da smo uspešni na mnogih področjih. Odlični smo v prostovoljstvu, solidarnosti, sprejemanju različnosti, povezovanju in še marsikje. Velenje je tipičen primer medkulturnega dialoga in največja nagrada je zagotovo to, da smo spoznali, da nas razlike bogatijo, nadgrajujejo, delajo posebne in ne nazadnje niti ne tako zelo različne.«

Tretji mandat vodite Mestno občino Velenje, kaj je najbolj zaznamovalo to obdobje? Na kaj, kar ste dosegli med vašim županovanjem, ste naj-

bolj ponosni?

»Tretji mandat smo si, tako kot tudi vse prejšnje, zastavili zelo optimistično. Nekaj smo že postorili, veliko dela je še pred nami. Če se ozrem na pretekla dva mandata, sem zagotovo najbolj ponosen, da nam je uspelo uravnotežiti proračun, da smo izvedli številne večje naložbe. Prenovili smo bivši Trg mladosti v današnjo promenado, s kohezivskim projektom treh občin smo zagotovili celovito oskrbo s pitno vodo, obnovili smo Sončni park. Ponosen sem na Velenjsko plažo, 10 let Lokalca, ponosen sem, da nam je uspelo rešiti več kot 850 stanovanjskih stisk in še veliko več. V letošnjem letu je največja pridobitev nov vrtec Mlinček v Vinski Gori. Izvesti moramo še druge projekte v okviru mehanizma celostnih teritorialnih naložb. Iz omenjenega mehanizma nam je uspelo pridobiti sofinanciranje v višini 11.448.260 evrov za projekte v skupni višini več kot 17 milijonov evrov. Tudi to je nekaj, na kar sem izjemno ponosen. Ravno v tem tednu usklajujemo še zadnje podrobnosti za pridobitev uporabnega dovoljenja za oskrbovana stanovanja, ki jih bodo kmalu naselili naši občanke in občani.«

Seveda bi bilo nepošteno, če bi se le hvalili. Tudi slabosti imamo. Na nekatere opozarjajo občani, nekatere zaznavate sami. Vas kakšna ali kakšne še posebej bremenijo?

»Najbolj me bremenijo t. i. civilne iniciative, ki večinoma pod krinko sklicevanja, da delujejo v javno dobro, delujejo izključno v lastno dobro ali za promocijo lastne stranke. Večinoma gre za posameznike, ki zberejo okoli sebe nekaj ljudi, jih potegnejo na svojo stran in potem skupaj zavirajo dobre projekte, ki so vodeni povsem transparentno

in v dobro vseh. Poglejmo tretjo razvojno os, ki zamuja zaradi civilnih iniciativ, ki niso dosegle nič, le dodatno zamudo. V Velenju smo imeli civilno iniciativo proti beguncem, proti integracijski hiši, pa sedaj proti zamenjavi zemljišča, ki je v lasti občine, z zemljiščem, ki je v lasti privatnega investitorja. Gre za občinsko zemljišče, na katerem je po prostorskih aktih že več kot dvajset let dovoljena gradnja. Civilna iniciativa ne bo preprečila, da se tam ne bo gradilo. Če bodo uspešni, bodo lahko preprečili le, da se ne bo gradilo na takšen način. Ne nazadnje lahko občina kot lastnik zemljišče tudi proda.«

Cankarjeva ulica živi ob sobotah, včasih še ob petkih. Sicer pogosto vlada mrtvilo. Mladi bi radi več dogajanja, morda pravi korzo, kakšno nočno življenje. Tega utripa za zdaj v Velenju ni veliko. Občina sama je tu sicer nemočna, lahko pa ustvarja pogoje, ki takšen utrip naredijo. Si ga sploh želimo, in če, kaj dela občina na tem?

»Preko razpisa za spodbujanje podjetništva dodelujemo sredstva mladim kreativnim podjetnikom. Z natečajem za naj prodajni prostor v mestnem središču spodbujamo urejenost tako notranjosti lokalov in trgovin kot tudi njihovih izločb in jih nagradimo. V tem mesecu smo v lokale in trgovine razdelili 90 kilogramov čokolade in še veliko drugega promocijskega materiala, da bodo lahko tudi oni promovirali praznovanje. Med letom organiziramo nekaj večjih brezplačnih koncertov. Sofinanciramo prireditve, koncerte in druge promocijske projekte preko razpisov. Več skorajda ne moremo storiti.

Glede nočnega dogajanja pa se strinjam, da tega v Velenju ni veliko. Mladi in tudi malo starejši se poleti radi zadržujejo na Velenjski plaži, ki postaja ena osrednjih točk večernega dogajanja. Ne smemo pa pozabiti, da se je tudi način druženja med mladimi spremenil. Po drugi strani imamo v mestu vedno več starejših občanov, ki se nad glasno glasbo

pritožujejo, zato je težko ustreči vsem, ampak mislim, da smo v Velenju tudi na tem področju ubrali ravno pravo pot. Je ravno prav dogajanja za tiste, ki si ga želijo, da najdejo nekaj zase.«

Mesta, ki niso sposobna zadržati mladih, so pahnjena v proces staranja prebivalstva, v krčenje, v negativno rast populacije. Je tudi Velenju že grozil ta korak?

»V Velenju mladi radi ostanejo, se tukaj ustalijo in si ustvarijo družino. Ker vedo, da bodo tukaj imeli na voljo več brezplačnih aktivnosti, več sprehajalno-rekreacijskih površin kot v večjih mestih ipd. S pomočjo SAŠA inkubatorja lahko stopijo na uspešno poslovno pot. Zagotavljamo vedno nova stanovanja za reševanje stanovanjskih stisk in s ponosom poudarjam, da mlade družine pri točkovanju prejmejo več točk in zato pridejo prej do občinskega stanovanja. Nudimo štipendije za deficitarne poklice. Gimnazija Velenje je morala letos razpisati dodaten oddelek zaradi izjemnega interesa. Skratka, mladi prepoznajo prednosti in priložnosti, ki jih Velenje ponuja, in tudi v prihodnje se bomo trudili ustvarjati dobre pogoje za mlade in za tiste na začetku zaposlitvene poti.«

V Velenju smo prijazni tudi do starejših in invalidov. To pomeni številne aktivnosti, da tem skupinam omogočimo čim višji življenjski standard z minimalnimi ovirami. Na zakonodajno oviro pa so nalteli, če so želeli vgraditi dvigalo v večstanovanjski stavbi. Ker je to precejšen strošek, niso bili vsi lastniki stanovanj za to naložbo. Ravno prejšnji teden je na vaš predlog Odbor Državnega sveta RS za infrastrukturo, okolje in prostor podprl predlog dopolnitve stanovanjskega zakona.

»Res je, da gre za velik uspeh, saj mi je to uspelo v času mojega zdravljenja in precejšnje odsotnosti. V obdobju ekspanzivne gradnje večstanovanjskih objektov je bila v veljavi gradbena zakonodaja, ki za gradnjo objekta

s pritličjem in štirimi etažami ni zahtevala vgradnje dvigala, kar danes zaradi staranja prebivalstva in spremenjenega financiranja zaradi razpršenosti lastništva predstavlja resno težavo. V omenjenih objektih živi vedno več starejših, invalidnih oseb in oseb, ki potrebujejo nenehno zdravniško oskrbo. Ne samo v Velenju, povsod po Sloveniji. Na mojo pobudo je predlog za dopolnitev stanovanjskega zakona po skrajšanem postopku vložil Državni svet RS. S spremembo zakonodaje tako znižujemo zahtevano 100-odstotno soglasje etažnih lastnikov na 75-odstotno za sprejem odločitev, vezanih na gradbena dela in odpravo arhitekturnih ovir za kakovostnejše bivanje vseh stanovalcev večstanovanjske stavbe. Sprememba bo sprejeta na septembrski seji Državnega zbora RS.«

Svet se je znašel pred veliko preizkušnjo. Grozijo klimatske spremembe, kot jih nismo poznali in katerih razsežnosti si ne znamo predstavljati. Dejstvo je, da se je zato v zadnjem obdobju že marsikaj spremenilo in se bo še bolj. Tisto, na čemer smo gradili (rudarstvo, energetika), ne le da počasi, ampak dokaj hitro ugaša. Tudi mesto je zato na preizkušnji. Kako vidite pot naprej?

»V trajnostni razvoj se usmerjamo že dalj časa. Že desetletja skrbimo za čisto ozračje, brez škodljivih emisij, urejamo degradirana območja, s projektoma Lokalc in Bicy že dobro desetletje zmanjšujemo emisije v prometu, gradimo kolesarske steze, ločujemo odpadke, na prireditvah spodbujamo gostince, da uporabljajo okolju prijazne materiale za postrežbo, na naših prireditvah to zahtevamo. S podpisom Zero Waste listine smo se obvezali, da je Pikin festival prireditev z manj odpadki – ker se zavedamo, kako pomemben je odgovoren in sozvočen odnos do narave. Pravzaprav smo na to pot stopili že pred več kot tridesetimi leti, ko smo načrtno in sistematično začeli postopno ekološko sanacijo Šaleške doline. Pa si

poglejmo danes razvoj turizma v naši dolini in Velenjsko plažo. Uspelo nam je skoraj nemogoče.

Obe naši prevladujoči gospodarski dejavnosti sta bili v preteklosti že večkrat v nezavidljivi situaciji, pa sta se bolj ali manj uspešno prilagodili spremembam. Da je izkop premoga v zadnji fazi, vemo že vsi. Letos smo organizirali tudi konferenco z naslovom Razmislek o prihodnosti energetike v Šaleški dolini, na kateri so strokovnjaki razpravljali o energetskega konceptu in prihodnjem delovanju Premogovnika Velenje in Termoelektrarne Šoštanj. Še naprej pa bomo skrbno spremljali naše gospodarske družbe, si prizadevali za enake pogoje kot drugod v Sloveniji (cestne povezave), na različne načine spodbujali obrtnike, podjetnike, malo gospodarstvo ter podpirali aktivnosti podjetniškega inkubatorja za krepitev inovativnega podjetništva med mladimi. V sklopu inkubatorja bomo letos jeseni že drugič izvedli nadvse uspešno mednarodno konferenco Future 4.0, na kateri podjetja predstavijo trende v po Industriji 4.0.«

Mesta v svetu se tudi sicer silovito hitro spreminjajo, digitalizacija prodira v vse sfere njihovega življenja. Smo v koraku s temi trendi?

»Velenje je v koraku s časom tudi v digitalizaciji. Bilo je eno prvih mest, ki je prejelo naziv q-občina za vzpostavljeno e-poslovanje z občani. Razvoj tehnologij in njihove uporabnosti je v zadnjih letih naredil izjemen napredek. V Velenju smo v digitalizaciji implementirali kar nekaj rešitev s ciljem, da se ljudem še bolj poenostavi opravljanje določenih opravkov, izboljša kvaliteto bivanja in optimizira poslovanje. Če izpostavim najpomembnejše: nadzorni sistem za delovanje javne razsvetljave, spremljanje voznega reda Lokalca na aplikaciji in spletni strani Google zemljevidi, spremljanje zasedenosti Bicy sistema, sistem PISO, brezplačno WI-FI omrežje, aplikacija Soolblikujmo Velenje, spletni koledar dogodkov in zemljevid poslovnih prostorov v mestnem središču,

energetski menedžer za spremljanje in optimiziranje porabe energije v javnih objektih, mobilno plačevanje parkirnine idr. V Velenju pa imamo ne nazadnje tudi Vzorčno mesto, ki je najsoodobnejša učilnica za spoznavanje sodobnih tehnologij, kot so 3D-modeliranje, robotika, digitalizacija in virtualna resničnost.«

Velenju doslej ni bilo treba pretirano razmišljati o potrebnih površinah za gradnjo. Toda v prihodnosti

Nadaljevanje na strani 4 ► vendar lahko pričakujemo, da bo postajalo večje središče, ki bo potrebovalo več zemljišč za stanovanjsko gradnjo. Teh pa vseeno ni več v izobilju. Sodobna mesta silijo v nebo. Se tudi o tem že razmišlja?

»Tako kot povsod drugod je tudi pri nas veliko povpraševanje po stanovanjih, ki so nujno potrebna. To zaznavamo z velikim številom prijavljenih na razpis za dodelitev neprofitnih stanovanj. Stanovanjske stiske želimo rešiti čim prej, seveda pa smo pri tem omejeni s številom stanovanj, ki jih imamo na razpolago. Zato je nujno potrebna čimprejšnja gradnja novih stanovanj. Možnosti na gradnjo stanovanjskih blokov so še na Selu in na zemljišču za Pošto (stanovanjsko-poslovni kompleks). Za gradnjo individualnih hiš pa so na voljo parcele na lokacijah Škale-Hrastovec, Vinska Gora, na dolgi rok tudi Zlati grič in v Šaleku (zasebni investitor). Kljub omejitvam v prostoru imamo v Velenju še vedno dovolj možnosti za zagotavljanje stanovanjskih kapacitet in novogradnje za potrebe rasti mesta. Do konca leta pričakujem tudi sprejem novega občinskega prostorskega načrta, ki bo zagotovil dodatna stavbna zemljišča za gradnjo na osnovi pobud občanov za spremembo namembnosti zemljišč.«

Turisti preplavljajo svet. Mi bi želeli kanček tega ujeti tudi sami. V turizmu vidimo priložnost. Velenjska plaža je dobro obiskana, pogosto že prepolna, poln je bil Pikin festival in še bi lahko naštevali. Toda ali se ob

tem ne obnašamo preveč radodarno. Veliko jih meni, da bi morali za takšne stvari vendar pobrati vsaj nekaj denarja, ne pa jih nuditi zastonj?

»Se strinjam, da tudi v Velenju ne bo šlo več dolgo tako naprej, da je vse zastonj. V Velenju si želimo gostov, ki bi pri nas ostali dalj časa, več dni. Dejstvo je, da število nočitev v Velenju raste. 71 odstotkov gostov je iz tujine, predlani je bilo več kot 33 tisoč nočitev (41,44 odstotkov več kot leto prej). V povprečju ostanejo tri dni. Ponudbe imamo dovolj in tukaj je priložnost za s turizmom povezane storitvene dejavnosti oz. zasebni sektor, da prepozna tržno nišo v Velenju in prepriča s svojo ponudbo. Turiste v Velenju imamo, sem smo jih privabili, sedaj je na zasebnem sektorju, da to trži.«

V teh dneh bo namenjenih polno primerjav, kakšno je bilo Velenje pred 60 leti in kakšno je danes. A zelo pomembno je, kakšno bo jutri. Prihodnost je namreč vse bolj nepredvidljiva, zahteva skrbni premislek. Kako usmerjate korake mesta in kako vidite prihodnost Velenja čez 10, 20 let?

»Velenje kot eno najmlajših slovenskih mest ima za seboj šest desetletij uspešnega razvoja. Razvoj pa zadnje čase dela zelo velike korake. Tudi to je po svoje prav. V Velenju smo vedno vztrajno sledili viziji snovalcev našega mesta, graditeljev, naših prednikov. Vedno smo bili ponosni na našo zgodovino, ker zaradi nje smo to, kar smo. Velenje so zgradili prostovoljci kot mesto v parku, sončno mesto, mesto za življenje in za ljudi. Velenje smo gradili s srcem in ga tako tudi gledali. Tako bomo usmerjali tudi nadaljnji razvoj.«

Kultura oblikuje mesta. Tudi v Velenju ji umerjate veliko prostora, denarja, pozornosti. Vendar pa je poleg kulturne, umetniške, izobraževalne in seveda družbene narave manj njenih pomembnih gospodarskih učinkov. Pričakujete, da bo te prinesel nov priveditveni oder ob Velenjskem jezeru?

»Kot lokalna skupnost smo storili vse, kar je v naši moči, da

bi zagotovili čim boljše pogoje za gospodarsko rast. Največ gospodarskih učinkov pričakujemo od tretje razvojne osi, ki nas bo postavila v enakovreden položaj z ostalimi slovenskimi mesti. Za večino gospodarskih družb je ustrezna cestna povezava odločilnega pomena. In v tem se država vede precej mačehovsko. Tudi prireditveni oder in prostor bo privabil številne obiskovalce in turiste, vendar se bo ta učinek poznal bolj v turizmu, nastanitvenih kapacitetah in s turizmom povezanih nastanitvah. Pozitiven vpliv na gospodarsko rast bo pustila tudi Poslovna cona Stara vas, ko bo zaživela. Po prejemu sklepov za sofinanciranje dveh CTN-projektov, ki ju načrtujemo v Starem Velenju, bomo prebudili tudi ta najstarejši del Velenja in del prostorov namenili tudi kulturnim ustvarjalcem.«

Tudi ob šestdesetletnici bo jubileju namenjeno veliko prireditev, na katere želite še posebej opozoriti?

»Tako kot vsako jesen imamo tudi letos bogato bero prireditev, dogodkov, proslav, razstav. Te pripravljajo poleg občine tudi številni javni zavodi, kulturna in druga društva, klubi in drugi. Zagotovo je že vsak opazil, da smo mesto že poleti odeli v sončnice. Ta cvet je simbol Velenja, saj se z željo po življenju obrača za soncem, k svetlobi in napredku. Ob letošnjem praznovanju jubilejnega občinskega praznika smo pripravili štiri večje koncerte. Najbolj se veselim koncerta, ki ga pripravljamo na

dan praznika skupaj s Pihalnim orkestrom Premogovnika Velenje in priznanimi velenjskimi glasbeniki. Koncert bo darilo velenjskih glasbenikov mestu, Velenjčankam in Velenjčanom. Naše mesto je dobilo tudi novo umetniško fotomonografijo z naslovom Velenje, bogastvo pogledov. Pripravili bomo številne sprejeme, na osrednji občinski slovesnosti bomo podelili visoka občinska priznanja, v Velenju bomo gostili delegacije naših prijateljskih mest, odpirali nove razstave, sadili drevesa, sprejeli občanke in občane, ki na dan občinskega praznika praznujejo svoj rojstni dan, skratka številni dogodki bodo namenjeni praznovanju jubileja.«

Tudi pobratenim in partnerskim mestom boste namenili veliko pozornosti.

»Tako je, lepo je praznovati in še lepše je praznovati skupaj s prijatelji. Letos bomo gostili pet delegacij, in sicer iz naslednjih mest: Banjaluka in Istočno Novo Sarajevo (BiH), Piotrkow Trybunalski (Poljska), Plevlja (Črna gora), Prievdza (Slovaška) in Vienne (Francija). Delegacije bomo v nekaj dneh popeljali po našem mestu, jim pokazali naše najuspešnejše ali najnovejše projekte, ogledali si bodo turistične znamenitosti, organizirali bomo sestanke z namenom povezovanja, sodelovanja in predstavitve primerov dobrih praks. Prepričan sem, da bodo navdušeni«

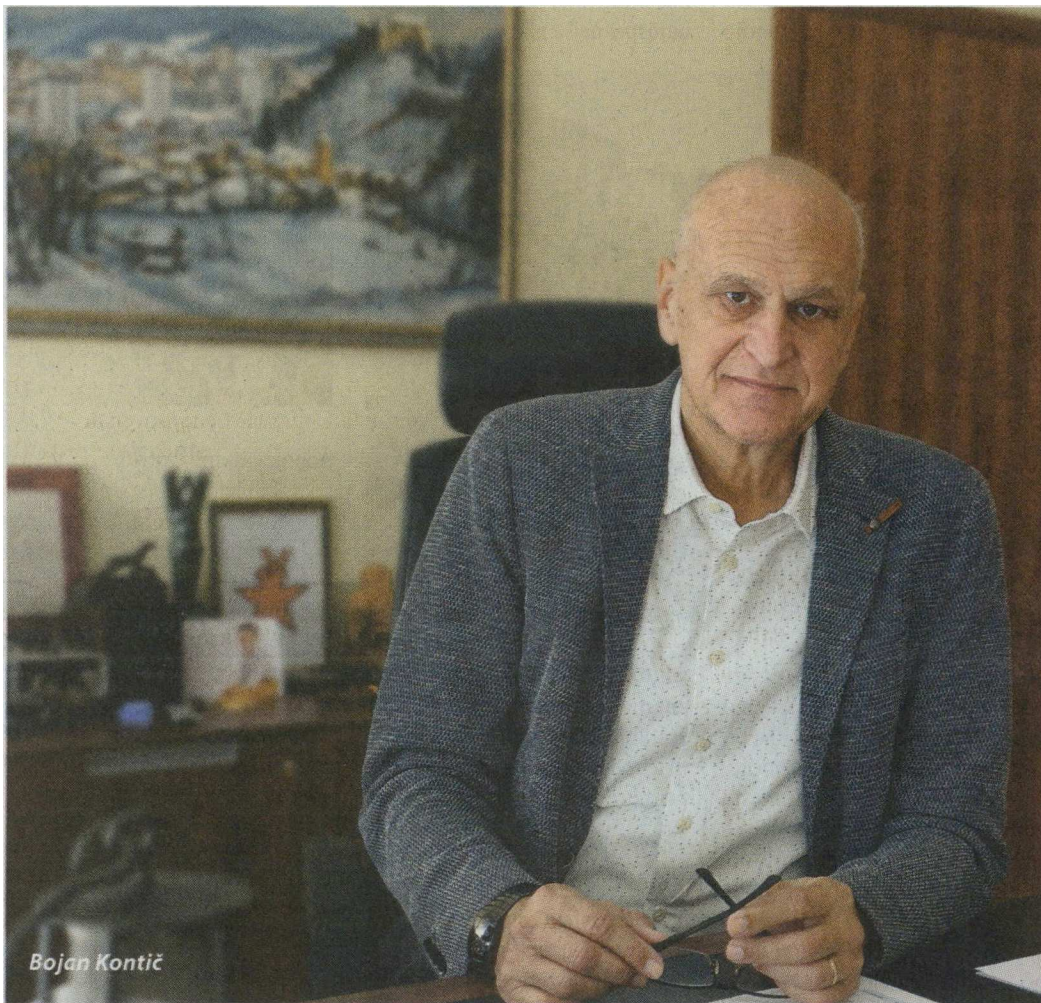
Vaše želje ob prazniku?

»Velenje šteje komaj šest desetletij, pa vendar začetki mesta segajo veliko dlje v zgodovino. Pravzaprav letos mineva tudi 755 let od prve pisne omembe trga Weln. Velenja pa ne bi bilo brez številnih društev, klubov in vseh, ki se v prostem času ukvarjajo z vsem, kar bogati naše življenje, naš prosti čas. Vsi ti soustvarjajo Velenje in njihov prispevek je neprecenljiv. Ne da se ga ovrednotiti, še manj poravnati v denarju. Najmanj, kar lahko storimo, je, da se za to iskreno zahvalimo, saj gre za vložen trud in izjemen prispevek številnih generacij.

Velenje je sončno mesto s pravo energijo. Ponosni smo na naše Velenje, na kakovost življenja, ki jo nudimo, na različnost in strpnost in na dejstvo, da s sprejemanjem različnih kultur v sinergiji in sožitju živimo različne narodnostne skupnosti. Velenje je tudi ogledalo vseh nas, ki ga sestavljamo. Vsak od nas je majhen, a hkrati zelo pomemben delček velenjskega mozaika. Šele vsi skupaj smo to, kar smo – celotna podoba Velenja. Zato je še toliko bolj pomembno, da sprejemamo prave odločitve, saj imamo veliko dolžnost, da vodimo naše mesto, da bo pripravljeno na naslednje generacije. Da bodo vedele, da smo Velenje gradili s srcem in da smo nanj gledali s srcem.

Velenjčankam in Velenjčanom želim prijetno praznovanje! Imejmo radi svoje mesto!«

Bojan Kontič

GOSPODARSTVO, ČETRTEK, 19. SEPTEMBER 2019 KAMIEN KOMUNIKACIJE

Bart Stegeman & dr. Robert Agnič

Podjetje Plastika Skaza iz Velenja ima novo vodstvo

Velenje, 19. september – Družinsko podjetje Plastika Skaza bosta po odhodu Igorja in Tanje Skaza z mesta izvršnih direktorjev vodila dr. Robert Agnič in Bart Stegeman. Igor in Tanja Skaza ostajata 98-odstotna lastnika podjetja, ki ni naprodaj, in bosta v prihodnje opravljala nadzorniško funkcijo. Nova izvršna direktorja prihajata iz podjetja Skaza, oba sta že sedaj vodila ključna delovna področja. Podjetje bo nadaljevalo preobrazbo v novodobno podjetje, negovalo bo izbrane vrednote in si prizadevalo za uresničevanje postavljenih ciljev in vizije.

Direktorica podjetja Tanja Skaza je že januarja napovedala, da bo letos svoje mesto predala nasledniku, z možem Igorjem pa bosta stopila na novo poslovno pot. Novica je takrat presenetila vse javnosti, ne pa tudi bližnjih sodelavcev, ki z njima snujejo prihodnost podjetja. Podjetje sta Igor in Tanja Skaza 15 let vodila v tandemu in tudi novo vodenje sta zaupala dvema managerjema, ki sta z njima zadnji dve leti vodila ključna poslovna področja, to sta dr. Robert Agnič in Bart Stegeman. Sprememba vodstva je 1. 7. 2019 postala tudi pravno dejstvo.

Družinsko podjetje Plastika Skaza sta leta 1977 ustanovila Igorjeva starša Franc in Martina Skaza. Iz obrtniške delavnice sta Igor in Tanja podjetje peljala skozi tri preobrazbe: najprej v proizvodnega, nato v razvojnega s svojo blagovno znamko, danes pa orjejo ledino kot novodobno podjetje, ki je poslovanje utemeljilo na trajnostnem razvoju.

Za dosežke na tej poti je Tanja prejela vrsto domačih in mednarodnih priznanj, med njimi Mlada managerka in Evropska managerka. Podjetje Skaza pa je prejelo nagrade Zlata gazela, Zlata nit za najboljšega zaposlovalca, za izjemne dosežke Gospodarske zbornice Slovenije in Managerkam prijazno podjetje, ponaša se tudi s priznanjem Družini prijazno podjetje. Uvrstili so se med pet najhitreje rastočih tehnoloških podjetij v Srednji Evropi in so med dobitniki nagrad in priznanj »Ustvarjalci stoletja« Mednarodnega ekonomskega foruma (MEF) Perspektive. Prav tako so prejemniki evropske nagrade "European Business Awards". Londonska borza jih je uvrstila med 1000 najbolj navdihujočih podjetij v EU. V zadnjem obdobju nove nagrade potrjujejo odlično delo tudi na izdelčni ravni, saj je domači kompostnik Bokashi Organko 2 letos verjetno največkrat nagrajeni izdelek v svoji kategoriji na svetu.

Tanja in Igor ostajata večinska lastnika podjetja in bosta v prihodnje opravljala nadzorniško funkcijo. Nova izvršna direktorja postajata solastnika podjetja, vsak z odstotkom lastniškega deleža.

V napovedi prednostnih nalog sta misli strnila okoli naslednjega:

Bart Stegeman, ki bo vodil področja, povezana z administrativnim oziroma režijskim delom, prodajo, marketing, IT in oskrbovalno verigo, se je v predstavitvi dotaknil razvoja novih izdelčnih rešitev za njihovo lastno blagovno znamko, kjer posebno vlogo igrajo oblikovanje, estetika in lepota. Predstavil je rezultate zadnje notranje raziskave zadovoljstva zaposlenih v testnih timih, kjer so že uvedli 6-urni delovnik. Na ocenjevalni lestvici od 1 – 7 je zavzetost pred uvedbo znašala 5,54, po dveh mesecih je narasla na 5,57; delovna uspešnost se je iz 5,89 dvignila na 6,06; konfliktnost med delom in družino oz. prostim časom pa se je znižala z 2,26 na 1,93. Poudaril je pomen notranjih projektov pri spodbujanju kreativnosti in idej, ki jih že nekaj let pridobivajo tudi s pomočjo Heckathona. Tu veljajo za eno najuspešnejših podjetij v Sloveniji, saj so že tri ideje, rojene na kolektivnem »brainstormingu«, vpeljali v prakso. Poleg razvoja kreativnega mišljenja je Heckathon pomemben tudi zaradi izmenjave znanj in izkušenj med zaposlenimi, oblikovanja širšega prostora za talente in možnost, da zaposleni oblikujejo širšo notranjo mrežo. Čaka jih nadaljevanje naložb v digitalizacijo režijskih del, pri čemer so letos naredili pomemben korak v marketinški digitalizaciji. Poudarja pomen kadrovanja s pravimi ljudmi na pravih mestih, podporo slovenskim startup podjetjem, pomen transparentnosti podatkov pomočjo Eko Trail projekta, analitiko, preglednost in nadzor nad oskrbovalno verigo.

Dr. Robert Agnič, ki bo vodil tehnično področje, strateško prodajo za sektor industrije in strateško nabavo, razvoj in raziskave ter področje kakovosti, je izpostavil nadaljnji dvig proizvodne uspešnosti, ki je v letu 2018 zrasla za 5%, letos pa še za 1,4%. Pomembna konkurenčna prednost Skaze, ki ji bodo posvetili še več pozornosti so bio materiali in reciklati ter nadaljnji razvoj v smeri trajnostne politike. Na področju kakovosti

bodo še naprej zmanjševali odstotek izmeta in dvigovali obvladovanje svojih izdelkov kot odpadek. Nekakovost so sicer znižali za 0,9% na 2,1%. Nadaljevali bodo s proizvodno robotizacijo in avtomatizacijo, načrtujejo vertikalne integracije, kar vključuje tudi širitev podjetja s komplementarno dejavnostjo, s katero kupcem lahko ponudijo celovite rešitve.

Tanja Skaza z novo knjigo, ki jo je nasloвила Spremembe vredna in jo bo javnostim predstavila 10. oktobra v hotelu Intercontinental v Ljubljani, stopa na novo pot. Ta vključuje tudi prenos znanja in izkušenj, motivacijske pogovore, izobraževanja in še mnogo več. Več o njeni novi vlogi pa bo medijem razkrito na posebni novinarski predstavitvi, ki jo pripravlja na dan predstavitve knjige, ob 16. uri. Vabila uredništvom bodo pravočasno poslana.

Življenjepis obeh izvršnih direktorjev podjetja Plastika Skaza

Dr. Robert Agnič, izvršni direktor, je leta 1998 končal študij kemijskega inženirstva na fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Ljubljani. Magisterij je leta 2004 opravil na ekonomski fakulteti, leta 2007 je doktoriral iz kemijskih znanosti. Na različnih vodilnih funkcijah je bil zaposlen v podjetjih Julon, Lek, Krka in Knauf Insulation, kjer je bil osredotočen na razvoj, projektno vodenje, vodenje sodelavcev, sodelovanje z dobavitelji in partnerji ter vpeljavo novih tehnologij in produktov ter optimizacijo procesov. Je tudi prejemnik Krkine nagrade za doktorsko disertacijo in več nagrad za izboljšave v podjetju Lek. V podjetju Plastika Skaza je zaposlen od jeseni leta 2017, kjer je v dosednji vlogi tehničnega direktorja pomagal doseči boljše rezultate na področju produktivnosti in kakovosti izdelkov, stroškovne učinkovitosti in prihrankov na ravni podjetja ter izvedel reorganizacijo oddelkov proizvodnje, vzdrževanja in razvoja ter uvedbo oddelka raziskav in inovacij.

Bart Stegeman, izvršni direktor, je leta 1999 končal študij inženirstva v **gradbeništvu** na fakulteti Dr. DH Groen na Nizozemskem. Ima skoraj 10 let izkušenj na odgovornih položajih upravljanja in vodenja oskrbovalnih verig v različnih podjetjih, pa tudi na področju energijske učinkovitosti v danski družbi Danfoss, kjer je vodil oddelek za planiranje, proizvodno načrtovanje in nadzor zalog. Bogate izkušnje v maloprodaji si je pridobil v največji tehnični maloprodajni družbi v Sloveniji Big Bang, kjer je bil osredotočen na optimizacijo različnih poslovnih procesov. Med njimi je bil pomemben razvoj servisnega programa za belo tehniko prodorne blagovne znamke BEKO. Njegove predhodne naloge so bile povezane z mednarodnim svetovanjem v IT rešitvah, pri nadzoru zalog, podatkovnem rudarjenju in 3D programske opreme. Podjetju Skaza se je pridružil februarja 2018.

O poslovanju podjetja Skaza v prvem polletju 2019

Prihodki v letošnjem prvem polletju znašajo nekaj manj kot 20 mio evrov in so za 3% višji kot v enakem obdobju lani. Strategija trajnostne usmeritve se kaže kot pravilna in se odraža na doseženem EBITDA, ki je višji kot lani za 16% in znaša 1,726 mio. Razveseljivo je, da so rast EBITDA dosegli predvsem zaradi rasti prodaje izdelkov lastne blagovne znamke (LBZ), ki ima višjo dodano vrednost. Tako so letos v primerjavi z istim obdobjem lani zabeležili 28-odstotno rast prodaje LBZ. To se odraža tudi v čistem poslovnem izidu pred davki, ki znaša nekaj manj kot milijon evrov, lani v polletju pa 716 tisoč, kar pomeni 36-odstotno rast.

V tem letu so pridobili 46 novih B2C kupcev. Med njimi je velika referenca kupec globalne prepoznavnosti Tupperware, preko katerega krepijo prisotnost LBZ na številnih trgih, kjer je še posebej pomembna Nemčija. Med industrijskimi B2B kupci so pridobili kanadsko Celestico, ki sodi v segment elektro industrije. Spodbudno je, da se odpirajo priložnosti za nove segmente delovanja, kot na primer elektro medicina in farmacija, kot tudi trgi, med njimi ponovno tudi slovenski. V prihodnjem letu bodo predstavili tudi nov izdelek lastne blagovne znamke, ki dosledno sledi njihovim vrednotam trajnosti, estetiki in funkcionalnosti.

Vse, kar delamo za naravo ter iz narave, boste našli na spletni strani in v naši [spletni trgovini](#).

Opis fotografije: Bart Stegeman (levo) & dr. Robert Agnič (desno)

18.9. drugič zasedal Uprava ZGIGM 2019-2023

.....

V sredo 18.9.2019 je na GZS v Ljubljani potekala 2. seja Upravnega odbora ZGIGM 2019-2023 v industriji gradbenega materiala v mandatu 2019-2023.

Na seji UO GZS ZGIGM smo obravnavali več ključnih panožnih tem, in sicer: prenovne Posebnih gradbenih uzanc, pripravo ukrepov GZS na področju plače, problematiko izvajalcev v zvezi z novo **gradbeno zakonodajo** inženirja v gradbenih procesih in na **IZS** (predstavitev Iniciative za

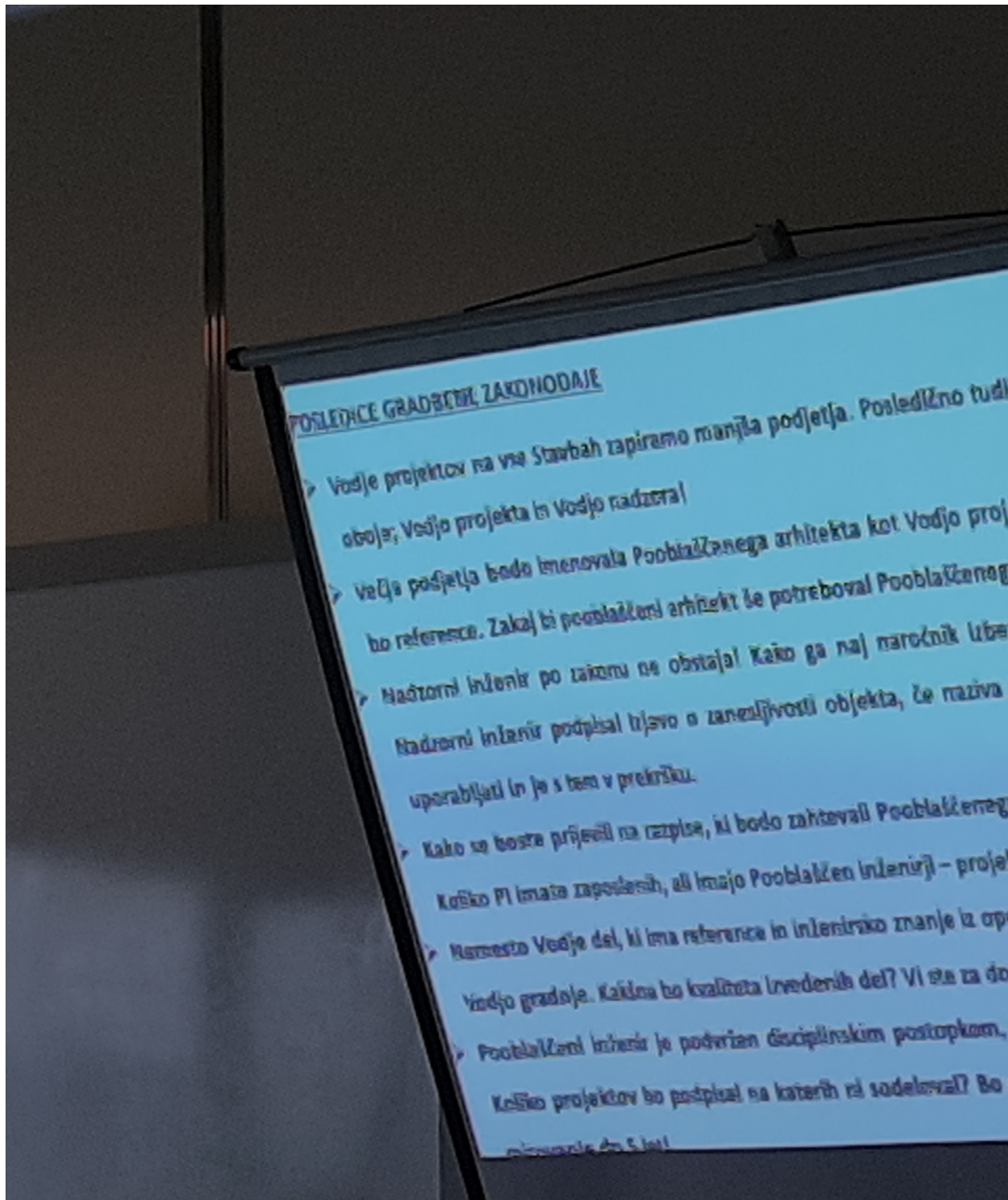
Na seji je Strokovna služba GZS ZGIGM predstavila svoje aktivnosti in zapisnik je na voljo na sedežu GZS ZGIGM.

Naslednja, 3., seja UO GZS ZGIGM 2019-2023 bo predvidoma d

Strokovna služba GZS ZGIGM

Fotogalerija

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smeje prosto razmnoževati in distribuirati!

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosbo razmnoževati in distribuirati!

FOTO IN PR: GZS

19. 9. 2019

AVTOR

Administrator

Robert Agnič in Bart Stegeman sta nova direktorja Plastike Skaza Velenje

Velenje, 19. 9. 2019 – Družinsko podjetje Plastika Skaza bosta po odhodu Igorja in Tanje Skaza z mesta izvršnih direktorjev vodila dr. Robert Agnič in Bart Stegeman. Igor in Tanja Skaza ostajata 98-odstotna lastnika podjetja, ki ni naprodaj, in bosta v prihodnje opravljala nadzorniško funkcijo. Nova izvršna direktorja prihajata iz podjetja Skaza, oba sta že sedaj vodila ključna delovna področja. Podjetje bo nadaljevalo preobrazbo v novodobno podjetje, negovalo bo izbrane vrednote in si prizadevalo za uresničevanje postavljenih ciljev in vizije.

Z leve: Robert Agnič, Tanja Skaza in Bart Stegeman. Foto: Janez Platiše.

Direktorica podjetja **Tanja Skaza** je že januarja napovedala, da bo letos svoje mesto predala nasledniku, z možem Igorjem pa bosta stopila na novo poslovno pot. Novica je takrat presenetila vse javnosti, ne pa tudi bližnjih sodelavcev, ki z njima snujejo prihodnost podjetja.

Podjetje sta Igor in Tanja Skaza 15 let vodila v tandemu in tudi novo vodenje sta zaupala dvema managerjema, ki sta z njima zadnji dve leti vodila ključna poslovna področja, to sta dr. Robert Agnič in Bart Stegeman. Sprememba vodstva je 1. 7. 2019 postala tudi pravno dejstvo.

Družinsko podjetje Plastika Skaza sta leta 1977 ustanovila Igorjeva starša Franc in Martina Skaza. Iz obrtniške delavnice sta Igor in Tanja podjetje peljala skozi tri preobrazbe: najprej v proizvodnega, nato v razvojnega s svojo blagovno znamko, danes pa orjejo ledino kot novodobno podjetje, ki je poslovanje utemeljilo na trajnostnem razvoju.

Za dosežke na tej poti je Tanja prejela vrsto domačih in mednarodnih priznanj, med njimi Mlada managerka in

Evropska managerka. Podjetje Skaza pa je prejelo nagrade Zlata gazela, Zlata nit za najboljšega zaposlovalca, za izjemne dosežke Gospodarske zbornice Slovenije in Managerkam prijazno podjetje, ponaša se tudi s priznanjem Družini prijazno podjetje. Uvrstili so se med pet najhitreje rastočih tehnoloških podjetij v Srednji Evropi in so med dobitniki nagrad in priznanj »Ustvarjalci stoletja« Mednarodnega ekonomskega foruma (MEF) Perspektive. Prav tako so prejemniki evropske nagrade "European Business Awards". Londonska borza jih je uvrstila med 1000 najbolj navdihujočih podjetij v EU. V zadnjem obdobju nove nagrade potrjujejo odlično delo tudi na izdelčni ravni, saj je domači kompostnik Bokashi Organko 2 letos verjetno največkrat nagrajeni izdelek v svoji kategoriji na svetu.

Tanja in Igor ostajata večinska lastnika podjetja in bosta v prihodnje opravljala nadzorniško funkcijo. Nova izvršna direktorja postajata solastnika podjetja, vsak z odstotkom lastniškega deleža.

V napovedi prednostnih nalog sta misli strnila okoli naslednjega:

Bart Stegeman, ki bo vodil področja, povezana z administrativnim oziroma režijskim delom, prodajo, marketing, IT in oskrbovalno verigo, se je v predstavitvi dotaknil razvoja novih izdelčnih rešitev za njihovo lastno blagovno znamko, kjer posebno vlogo igrajo oblikovanje, estetika in lepota. Predstavil je rezultate zadnje notranje raziskave zadovoljstva zaposlenih v testnih timih, kjer so že uvedli 6-urni delovnik. Na ocenjevalni lestvici od 1 – 7 je zavzetost pred uvedbo znašala 5,54, po dveh mesecih je narasla na 5,57; delovna uspešnost se je iz 5,89 dvignila na 6,06; konfliktnost med delom in družino oz. prostim časom pa se je znižala z 2,26 na 1,93. Poudaril je pomen notranjih projektov pri spodbujanju kreativnosti in idej, ki jih že nekaj let pridobivajo tudi s pomočjo Heckathona. Tu veljajo za eno najuspešnejših podjetij v Sloveniji, saj so že tri ideje, rojene na kolektivnem »brainstormingu«, vpeljali v prakso. Poleg razvoja kreativnega mišljenja je Heckathon pomemben tudi zaradi izmenjave znanj in izkušenj med zaposlenimi, oblikovanja širšega prostora za talente in možnost, da zaposleni oblikujejo širšo notranjo mrežo. Čaka jih nadaljevanje naložb v digitalizacijo režijskih del, pri čemer so letos naredili pomemben korak v marketinški digitalizaciji. Poudarja pomen kadrovanja s pravimi ljudmi na pravih mestih, podporo slovenskim startup podjetjem, pomen transparentnosti podatkov pomočjo Eko Trail projekta, analitiko, preglednost in nadzor nad oskrbovalno verigo.

Dr. Robert Agnič, ki bo vodil tehnično področje, strateško prodajo za sektor industrije in strateško nabavo, razvoj in raziskave ter področje kakovosti, je izpostavil nadaljnji dvig proizvodne uspešnosti, ki je v letu 2018 zrasla za 5%, letos pa še za 1,4%. Pomembna konkurenčna prednost Skaze, ki ji bodo posvetili še več pozornosti so bio materiali in reciklati ter nadaljnji razvoj v smeri trajnostne politike. Na področju kakovosti bodo še naprej zmanjševali odstotek izmeta in dvigovali obvladovanje svojih izdelkov kot odpadke. Nekakovost so sicer znižali za 0,9% na 2,1%. Nadaljevali bodo s proizvodno robotizacijo in avtomatizacijo, načrtujejo vertikalne integracije, kar vključuje tudi širitev podjetja s komplementarno dejavnostjo, s katero kupcem lahko ponudijo celovite rešitve.

Tanja Skaza z novo knjigo, ki jo je nasloвила Spremembe vredna in jo bo javnostim predstavila 10. oktobra v hotelu Intercontinental v Ljubljani, stopa na novo pot. Ta vključuje tudi prenos znanja in izkušenj, motivacijske pogovore, izobraževanja in še mnogo več.

O poslovanju podjetja Skaza v prvem polletju 2019

Prihodki v letošnjem prvem polletju znašajo nekaj manj kot 20 mio evrov in so za 3% višji kot v enakem obdobju lani. Strategija trajnostne usmeritve se kaže kot pravilna in se odraža na doseženem EBITDA, ki je višji kot lani za 16% in znaša 1,726 mio. Razveseljivo je, da so rast EBITDA dosegli predvsem zaradi rasti prodaje izdelkov lastne blagovne znamke (LBZ), ki ima višjo dodano vrednost. Tako so letos v primerjavi z istim obdobjem lani zabeležili 28-odstotno rast prodaje LBZ. To se odraža tudi v čistem poslovnem izidu pred davki, ki znaša nekaj manj kot milijon evrov, lani v polletju pa 716 tisoč, kar pomeni 36-odstotno rast.

V tem letu so pridobili 46 novih B2C kupcev. Med njimi je velika referenca kupec globalne prepoznavnosti Tupperware, preko katerega krepijo prisotnost LBZ na številnih trgih, kjer je še posebej pomembna Nemčija. Med industrijskimi B2B kupci so pridobili kanadsko Celestico, ki sodi v segment elektro industrije. Spodbudno je, da se odpirajo priložnosti za nove segmente delovanja, kot na primer elektro medicina in farmacija, kot tudi trgi, med njimi ponovno tudi slovenski. V prihodnjem letu bodo predstavili tudi nov izdelek lastne blagovne znamke, ki dosledno sledi njihovim vrednotam trajnosti, estetiki in funkcionalnosti.

Življenjepisa izvršnih direktorjev podjetja Plastika Skaza

Dr. Robert Agnič, izvršni direktor, je leta 1998 končal študij kemijskega inženirstva na fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Ljubljani. Magisterij je leta 2004 opravil na ekonomski fakulteti, leta 2007 je doktoriral iz kemijskih znanosti. Na različnih vodilnih funkcijah je bil zaposlen v podjetjih Julon, Lek, Krka in Knauf Insulation, kjer je bil osredotočen na razvoj, projektno vodenje, vodenje sodelavcev, sodelovanje z dobavitelji in partnerji ter vpeljavo novih tehnologij in produktov ter optimizacijo procesov. Je tudi prejemnik Krkine nagrade za doktorsko disertacijo in več nagrad za izboljšave v podjetju Lek. V podjetju Plastika Skaza je zaposlen od jeseni leta 2017, kjer je v dosedanji vlogi tehničnega direktorja pomagal doseči boljše rezultate na področju produktivnosti in kakovosti izdelkov, stroškovne učinkovitosti in prihrankov na ravni podjetja ter izvedel reorganizacijo oddelkov proizvodnje, vzdrževanja in razvoja ter uvedbo oddelka raziskav in inovacij.

Bart Stegeman, izvršni direktor, je leta 1999 končal študij inženirstva v **gradbeništvu** na fakulteti Dr. DH Groen na Nizozemskem. Ima skoraj 10 let izkušenj na odgovornih položajih upravljanja in vodenja oskrbovalnih verig v različnih podjetjih, pa tudi na področju energijske učinkovitosti v danski družbi Danfoss, kjer je vodil oddelek za planiranje, proizvodno načrtovanje in nadzor zalog. Bogate izkušnje v maloprodaji si je pridobil v največji tehnični maloprodajni družbi v Sloveniji Big Bang, kjer je bil osredotočen na optimizacijo različnih poslovnih procesov. Med njimi je bil pomemben razvoj servisnega programa za belo tehniko prodorne blagovne znamke BEKO. Njegove predhodne naloge so bile povezane z mednarodnim svetovanjem v IT rešitvah, pri nadzoru zalog, podatkovnem rudarjenju in 3D programske opreme. Podjetju Skaza se je pridružil februarja 2018.

KONJIŠKI KAPLAN

Kaplan, ki je gradbeništvo zamenjal za bogoslužje

Primož Lorbek. Čeprav v Konjicah 'kaplanjuje' le dva dneva v tednu in še nekaj tednov, pravi, da so ga že očarale s svojo sproščenostjo. In dobro kavo, ki jo obožuje, najraje v družbi toplih sendvičev in prijateljev. Vesel, sproščen in poln energije 29-letnik zdaj živi nekakšno 'nomadsko' življenje med Konjicami, Hajdino in Mariborom. In nikoli ni povsem prepričan, v kateri od teh župnij bo prespal.

» Pogovarjala se je: Nina Krobat

Doma ste iz Zavrča. Vam je bila vera blizu že v otroštvu?

● Sem edinec in pravim, da sem malo razvajen, kot smo navadno edinci. Moja družina je tradicionalno slovenska. Mami in jaz sva redno hodila k maši, ati ob večjih ali malo večjih praznikih. Skozi osnovno šolo sem hodil k verouku, v cerkvi ministriral in bral, nato je prišla birma. Sveti duh me je potem poslal v svet, od cerkve sem se nekoliko oddaljil, kasneje pa sem se v njej spet našel. Krivca za to pa sta bila župnik in ati. Dogovorila sta se, da bom postal organist, saj

sem hodil v glasbeno šolo. Učil sem se igranja na klavirsko harmoniko, kar je blizu orglam, saj ima črne in bele tipke. (smeh) Tako sem se počasi vrnil v cerkev, na kor.

Orgle so tako mogočen instrument, verjetno ga je težko obvladati?

● Kar nekaj truda je treba vložiti v igranje orgel. Če ne vadiš, instrumenta ne osvojiš in se mučiš. Sam neki mojster nisem, ampak so mi orgle pri srcu. Na Hajdini jih še igram, tam vodim tudi pevski zbor, saj je zborovodja v tujini.

Pravite, da ste se vrnil v cerkev. A najbrž niste od nekdaj vedeli, da boste duhovnik, saj ste leto dni študirali gradbeništvo.

● Po končani osnovni šoli v Zavrču sem se vpisal na Srednjo gradbeno šolo in gimnazijo Maribor in potem na študij gradbeništva. Gradbeništvo je bilo takrat na vrhuncu krize in govorili so nam, da možnosti

za zaposlitev ni. Še danes mi je gradbeništvo pri srcu. To leto gradbeništva, ki sem ga končal, je bila zelo lepa izkušnja. A človek lahko teče stran od gospodovega klica, lahko je celo zelo dober tekač, a gospod ga slej ko prej dohiti. Potem začneš iskati smisel svojega življenja, saj naše življenje ni kar tako, nekaj je treba iz njega narediti. Tako je v mojem prišla odločitev za bogoslovje.

»To je naše poslanstvo, da smo vzeti od ljudi, postavljeni za ljudi, da smo med ljudmi in za ljudi. Pomembno je, da to, kar govorimo, tudi živimo. S svojim zgledom lahko naredimo največ.«

Kako tako mlad človek sprejme tako pomembno odločitev? Verjetno to zahteva zrelega človeka.

● Večina ljudi pričakuje, da si ti nekaj odpre. Ni tega. To dejansko spoznaš skozi svoj slog življenja. Nekaj te vodi do Gospoda in vleče za rokav. Težko je razložiti, kaj se ti zgodi. Počasi spoznaš in potem sprejmeš odločitev. Dobrodošlo je, da imaš pred sabo lik duhovnika, denimo domačega župnika, ki je mentor, ob katerem rasteš in preko katerega raste tvoje duhovništvo. Človek se mora vprašati po smislu življenja, zakaj je v tem svetu, kaj lahko temu svetu da. Potem tako počasi spoznaš, kaj je tvoja pot.

Potem pa ste šli v četrtem letniku študirat v Zagreb. Kako to?

● Odšel sem na izmenjavo Erasmus+, potem podaljšal še za eno leto, pa še za eno. Tako sem do šestega letnika študiral v Zagrebu. Zelo dobra izkušnja, tam je več bogoslovcev, vlada neka sproščenost. Noro dobro je bilo. Za mladega človeka je zelo dobro, da gre na izmenjavo v tujino, saj se mora znajti v čisto novi situaciji. S kolegi s Hrvaške smo spletli pristna prijateljstva, vsak dan se slišimo. Zelo pomembno je, da imaš prijatelja, nekoga, na katerega se lahko nasloniš. Nekoga, ki ti 'drži štango', ko se utrušiš. In prijateljstvo je treba negovati, prijatelje spoštovati. Prijateljstvo je danes ključnega pomena.

Ste pa tudi povezani z radiem, saj ste spisali magistrsko nalogo na temo radia in medijev. Kaj ste raziskovali in kaj ugotovili?

● Ugotavljal sem, kako televizija in radio oziroma verske vsebine vplivajo na vero. Ta medija imata še danes izjemen vpliv na ljudi. Radio in televizija pomagata ljudem, ki sicer v cerkev ne hodijo, ker so bolni, ostareli ali obnemogli, ali ker so oddaljeni od cerkve, pa tudi tistim, ki si iz različnih vzrokov ne upajo v cerkev. Ti se lahko

»Človek se mora vprašati po smislu življenja, zakaj je v tem svetu, kaj lahko temu svetu da.«

najdejo na radiu ali televiziji, to jim pomaga, zato sta tudi za kristjane zelo dobrodošla medija. Včasih bi ju morali bolj izkoristiti, se v medijih večkrat pojaviti.

Bi Cerkev lahko bolj izkoristila moderne komunikacijske kanale? Je čas za modernizacijo tudi na tem področju? Veliko delate z mladimi, najbrž to kar zahtevajo?

● Cerkev danes ima posluh za mlade, kar se vidi pri papežu. Z mladimi moramo delati, saj na vsaki mladi generaciji gradimo. Neki premik zagotovo je. Cerkev je sicer zmeraj precej previdna pri uporabi novih sredstev. Kar je prav. Pri delu z mladimi je pomembno, da si z njimi, da vidijo, da to, kar govoriš, tudi

živiš. Saj se včasih zgodi, da denimo mladim rečeš, da ne smejo uporabljati telefona, potem pa prideš iz cerkve in z njimi narediš selfi. V teh primerih je tudi prav, da nas ljudje opozorijo na naše pomanjkljivosti. V redu je, če so ljudje včasih do nas kritični, saj lahko tako napredujemo. Cerkev torej danes mora uporabljati moderne kanale, kot sta Facebook, Instagram.

Pravite, da vas je pri Konjičanih najbolj prevzela njihova sproščenost.

● V Konjicah sem doživel sproščenost med ljudmi in to, da so me zelo veselili, ko pridem mednje. To je naše poslanstvo, da smo vzeti od ljudi, postavljeni za ljudi, da smo med ljudmi in za ljudi. Po-

membno je, da to, kar govorimo, tudi živimo. S svojim zgledom lahko naredimo največ.

Kaj vam je doslej še všeč v Slovenskih Konjicah? Ste že spoznali mesto, kam se radi odpravite, ko ste tu?

● Zelo imam rad župnije, ki so zelene. Da ni veliko mesto, da ni prevelike gneče, 'šundra'. Da je blizu Pohorje, kamor se rad odpravim. Rad imam naravo. Pomembno mi je, da lahko nekam greš, ko imaš vsega 'poln kufer'. Zelo rad imam dobro kavo, tako da se v Konjicah rad odpravim na kavo.

Kakšne so vaše naloge tukaj v Konjicah?

● Tukaj bom vodil verouk, se čim bolj vključeval v duhovno življenje, delal z mladimi, imel bom maše. Načeloma naj bi bil tukaj ob četrtkih in nedeljah, ostalo po potrebi, a se dejansko sproti dogovarjamo, odvisno od obsega dela in za dolžitev.

Dva dneva v tednu ste kaplan v Hajdini, dva dneva v Konjicah, tri dni delate v mariborskem dijaškem domu. Sploh razpakirate svoj kovček? Kakšno je takšno 'nomadsko' življenje?

● To je življenje v avtu. Sem verjetno eden redkih kaplanov, ki ima tri sobe: v Hajdini, Konjicah in Mariboru. Povsod imam vse, nekaj rezervnih oblačil pa vozim v avtu, saj nikoli ne vem, kje se bom zadržal in v kateri župniji prespal. Starejši duhovniki me sprašujejo, kako bom to zmogel, pa pravim: bolje, da mi do 50. leta pustijo tri stvari, po 50. dve, po 60. pa mi naj dodelijo samo eno. (smeh)

Duhovništvo je vaš poklic, duhovnik ste vedno, pa vendar, kaj počnete, ko imate čas?

● Duhovnik sem 24 ur na dan, ko pa imam prosti čas, uživam ob dveh stvareh: dobra kava in topli sendviči. Pa seveda narava, da se lahko kam sprehodim. Če je to troje, je to to. Pa seveda druženje s prijatelji, da lahko malo izdihnem.

»V redu je, če so ljudje včasih do nas kritični, saj lahko tako napredujemo.«

Festival Slovencev v Italiji tudi na Videmskem Uvod v Slofest med Benečani

Letošnji Festival Slovencev v Italiji je imel uvodni večer v Špetru, med Benečani, in sicer v slovenskem kulturnem domu. Prvi del večera je bil namenjen odprtju razstave *Inženir Maks Klodič, ustvarjalec novih poti*. Pripravil jo je Gorenjski muzej ob

Inštituta za slovensko kulturo, Giorgio Banchig. Na zelo poljuden, živahen in doživet način je o inženirju Maksu Klodiču ter o razstavi, ki mu je posvečena, občinstvu spregovoril Ervin Sorč. Upokojeni strojevodja je bil pobudnik ideje o muzejskem potujočem

sikaterem pogledu spremenila življenje Gorenjske in Posočja ter odprla nove poti v gospodarskem in turističnem smislu.

O družini Klodič, Ta dolenj, kot so jih imenovali, je spregovoril tudi domačin Fabio Bonini.

Drugi del programa je bil namenjen glasbi, nastopila je vokalna skupina Fajnabanda, ki je temo večera nadaljevala s

koncertom Poti. Pot v glasbi pomeni marsikaj. Poti zaljubljenec se lahko razidejo, na pot lahko gremo za šalo, na poti štopamo, pa tudi sanjamo o mali vasici, ki je daleč onkraj morja. Na poti srečujemo ljudi, ljubezni.

Na pot odhaja-

mo, kot je pel beneški kantavtor Keko Bergnach, s trebuchom za kruhom in z bolečino zapuščamo dom in domačo vas. Na pot gremo navsezadnje tudi, ko odhajamo v vojsko in ko je slovo še bolj boleče, ker ne verjamemo v vrnitev.

Koncert skupine Fajnabanda je občinstvo navdušil, ob koncu so si prisotni lahko še ogledali razstavne panoje, ki bodo ostali v Špetru do konca meseca. Razstava se nato vrača na avtovlak, ki je seveda ponos Gorenjskega muzeja in Slovenskih železnic, saj, kot je povedal Ervin Sorč, ga menda ni vlaka v Evropi, ki bi se lahko ponašal s podobno zgodovinsko razstavo v originalnem prenovljenem vagonu.

Suzi Pertot

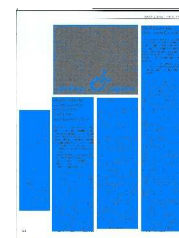
podpori Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS in ob sodelovanju KD Rečan Aldo Klodič. Razstava spada namreč v sklop prireditev ob 50-letnici delovanja omenjenega društva.

V imenu Zveze slovenskih kulturnih društev je prisotne pozdravila predsednica Živka Persi, ki je med drugim poudarila, da modro zelena barva letošnje brošure Slofesta ni slučajna, ampak poudarja barvo voda, tako Nediže kot Soče in ne nazadnje Tržaškega zaliva, in z njo povezanost med tremi pokrajinami, v katerih živi slovenska narodnostna skupnost.

O pomenu Slofesta za Benečane ter o dogodku samem je spregovoril tudi predsednik

vagonu, ki naj bi potnikom avtovlaka na progi Most na Soči - Bohinjska Bistrica omogočil, da spoznajo delo in življenje Maksa Klodiča. Idejo je nato uresničil Gorenjski muzej z direktorico Marjano Žibert na čelu, in sicer v sodelovanju z **Inženirsko zbornico Slovenije**.

Potniki vseh narodnosti, ki se zdaj vozijo skozi Bohinjski predor, lahko med vožnjo samo spoznajo njegovo zgodovino in predvsem tistega, ki je zanj izdelal načrt. Maks Klodič je bil zanimiva, živahna in izredno ustvarjalna osebnost. Nekoč je zapisal, da "nam bo mogočen predor naredil pot skozi velikanske gore". To se je res zgodilo in gradnja karavanško bohinjske železniške proge in Bohinjskega predora sta v mar-

Plačilo elektrike in komunalnega prispevka za energetska samozadostno hišo

¹ Ur. l. RS, št. 61/17 (72/17 – popr.).

² Ur. l. RS, št. 61/17

³ Prvi odstavek 216. člena ZUreP-2

⁴ Osmi odstavek 216. člena ZUreP-2

⁵ Gradbeno dovoljenje: plačilo komunalnega prispevka, na voljo je na <www.ingra.si/gradbeno-dovoljenje/placilo-komunalnega-prispevka> (4. 9. 2019).

⁶ Prvi odstavek 217. člena ZUreP-2.

⁷ Šesti odstavek 217. člena ZUreP-2.

¹ Ur. l. RS, št. 26/99 in nast.

² Prvi odstavek 314. člena ZPP.

³ Drugi odstavek 314. člena ZPP.

⁴ Četrti odstavek 314. člena ZPP.

⁵ Galič, A., Komentar 314. člena ZPP v: Ude, L., in drugi: Pravni postopek, zakon s komentarjem, 3. knjiga, Uradni list Republike Slovenije in GV Založba, Ljubljana 2009, str. 60.

⁶ Glej na primer sklep Višjega sodišča v Ljubljani II Cp 4856/2010 z dne 26. maja 2011.

⁷ Prv. odstavek 367b. člena ZPP.

⁸ Prvi odstavek 367a. člena ZPP.

Zasebni investitor želim na svoji parceli v urbanem naselju zgraditi enostanovanjsko hišo, ki bi bila energetska samozadostna. Električno energijo nameravam pridobivati s paneli sončnih celic in jo hraniti v akumulatorjih, ki bodo zadoščali za vse energetske potrebe stanovalcev in opreme.

- Ali sem kljub temu zakonsko obvezan, da bodočo hišo priključim na javno električno omrežje?
- Ali moja namera vpliva na odmero komunalnega prispevka?

1. Gradbeni zakon (GZ)¹ v 14. točki 3. člena določa, da je minimalna komunalna oskrba objekta tista oskrba, ki pri novozgrajenih stanovanjskih stavbah obsega oskrbo s pitno vodo, oskrbo z energijo, odvajanje odpadnih voda in dostop do javne poti ali ceste, minimalna komunalna oskrba drugih novozgrajenih objektov pa se določa glede na namen objekta. Oskrba s pitno vodo, oskrba z energijo in odvajanje odpadnih voda se lahko ne glede na določbe prostorskega izvedbenega akta zagotovijo tudi tako, da so omogočeni samooskrba objekta, alternativni tehnični načini ali zadnje stanje tehnike. To pomeni, da je zakonska zahteva zgolj ta, da se zagotavlja električna energija, kar bo v vašem primeru storjeno, zato

ne potrebujete priključka na javno omrežje.

2. Zakon o urejanju prostora (ZUreP-2)² opredeljuje komunalni prispevek za novo komunalno opremo in komunalni prispevek za obstoječo komunalno opremo.

Komunalni prispevek za novo komunalno opremo pomeni plačilo dela stroškov graditve komunalne opreme, ki ga zavezanec plača občini.³ Šteje se, da so s plačilom komunalnega prispevka za novo komunalno opremo poravnani vsi stroški priključevanja objekta na novo komunalno opremo v razmerju do občine, razen gradnje tistih delov priključkov, ki so v zasebni lasti.⁴ To po mnenju stroke pomeni, da razne takse za priključitev na infrastrukturo (vodovod, elektriko ipd.) niso dopustne, če je investitor plačal komunalni prispevek.⁵

Komunalni prispevek za obstoječo komunalno opremo je prispevek za obremenitev obstoječe komunalne opreme, ki ga zavezanec plača občini.⁶ Šteje se, da so s plačilom komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo poravnani vsi stroški priključevanja objekta na obstoječo komunalno opremo v razmerju do občine, razen gradnje tistih delov priključkov, ki so v zasebni lasti.⁷

Iz obeh definicij komunalnega prispevka je sklepati, da energetska samozadostna hiša naj ne bi vplivala na odmero komunalnega prispevka, svetujem pa, da pri svoji občini preverite, kako so urejena merila za odmerjanje komunalnega prispevka.

Prilagodila: dr. Nana Weber

Izvršba na podlagi delne zamudne sodbe

Sodišče prve stopnje je izdalo delno zamudno sodbo, s katero je ugodilo mojemu tožbenemu zahtevku na plačilo glavnice v višini 5.000 evrov, glede zamudnih obresti pa postopek še teče. Sodišče druge stopnje je delno zamudno sodbo potrdilo.

- Ali lahko v izvršbi zahtevam plačilo glavnice ali moram počakati še na drugi del sodbe glede zamudnih obresti?

Zakon o pravdnem postopku (ZPP)¹ v 314. členu kot delno opredeljuje sodbo, s katero sodišče odloči o enem ali več uveljavljenih zahtevkih, kadar so zaradi pripoznave ali na podlagi obravnavanja samo nekateri od njih zrel za končno odločbo ali je samo del posameznega zahtevka zrel za končno odločbo,² pa tudi takrat, ko je bila vložena nasprotna tožba in je zrel za odločbo samo zahtevek tožbe ali samo zahtevek nasprotne tožbe.³

ZPP nedvoumno določa, da se glede pravnih sredstev in izvršbe šteje delna sodba za samostojno sodbo,⁴ kar pomeni, da procesna usoda delne sodbe ni vezana na vsebino in učinkovanje sodb, ki bi bile lahko v isti pravi izdane pozneje.⁵

Opozoriti velja, da iz sodne prakse izhaja, da odločitev višjega sodišča o pritožbi postane pravnomočna z dnem izdaje njegove odločbe (ne pa z vročitvijo pritožniku),⁶ tako da izvršbo na podlagi pravnomočne delne zamudne sodbe, ki je v tem primeru izvršilni naslov, lahko vložite. Opozoriti pa velja, da lahko vsaka stranka v 30 dneh po vročitvi pravnomočne sodbe sodišča druge stopnje poda predlog za dopustitev revizije pri vrhovnem sodišču.⁷ Sodišče dopusti revizijo, če je od odločitve vrhovnega sodišča mogoče pričakovati odločitev o pravnem vprašanju, ki je pomembno za zagotovitev pravne varnosti, enotne uporabe prava ali za razvoj prava preko sodne prakse. Sodišče dopusti revizijo zlasti v primerih:

- ko gre za pravno vprašanje, glede katerega odločitev sodišča druge stopnje odstopa od sodne prakse vrhovnega sodišča, ali
- ko gre za pravno vprašanje, glede katerega sodne prakse vrhovnega sodišča ni, še zlasti, če sodna praksa višjih sodišč ni enotna, ali
- ko gre za pravno vprašanje, glede katerega sodna praksa vrhovnega sodišča ni enotna.⁸

Ce sodišče dopusti revizijo, lahko stranka v 15 dneh po vročitvi sklepa vrhovnega sodišča o dopustitvi revizije vložiti revizijo,⁹ pri tem pa je treba opozoriti, da se revizija lahko vložiti zaradi bistvene kršitve določb pravnega postopka pred sodiščem prve stopnje, ki jo je stranka uveljavljala pred sodiščem druge stopnje, ali zaradi bistvene kršitve določb pravnega postopka pred sodiščem druge stopnje ali zaradi zmotne uporabe materialnega prava, ne pa zaradi zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja.¹⁰

Vložena revizija sicer ne zadržuje izvršitve pravnomočne sodbe, zoper katero je vložena,¹¹ zato morebitna vložitev revizije na vloženo izvršbo ne bo vplivala. Opozoriti velja, da je ZPP po zadnji noveli iz leta 2017 (ZPP-E)¹² postopek revizije spremenil do te mere, da je dopustnost revizije odvisna izključno od dopustitve vrhovnega sodišča po kriteriju pomembnosti pravnega vprašanja, kar pomeni dokaj omejene možnosti strank. Postopek revizije omenjamo zgolj zato, ker bi na podlagi morebitne drugačne odločitve vrhovnega sodišča kot višjega (na primer vrnitev v ponovno sojenje in drugačna sodba) lahko v končni posledici prišlo do vračanja celotnega ali delnega zneska prejetega na podlagi postopka izvršbe.

Pripravila: **dr. Nana Weber**

Katera kolektivna pogodba zavezuje delodajalca

- **Delodajalec, zasebni vrtec, sprušuje, katero kolektivno pogodbo mora upoštevati pri odmerjanju pravic in obveznosti delavcev?**

Vsaka kolektivna pogodba dejavnosti (KPD) zasebnega sektorja določa stvarno veljavnost s šiframi iz Standardne klasifikacije dejavnosti (SKD). Da delodajalca zavezuje KPD, mora izpolnjevati vse kriterije, ki so določeni v KPD v členu o stvarni veljavnosti. Večina KPD določa, da velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo vsaj eno izmed v njej naštetih dejavnosti.

Glavna dejavnost poslovnega subjekta je lahko le ena od registriranih dejavnosti ali dejavnost, določena z zakonom, drugim predpisom, na podlagi katerega je poslovni subjekt ustanovljen. Glavna dejavnost je dejavnost, s katero bo subjekt ustvarjal pretežni del dodane vrednosti. Če tega ni mogoče določiti, se upošteva

dejavnost, ki ustvarja ali bo ustvarjala največji prihodek ali zaposluje ali bo zaposlovala največje število oseb. Pri določitvi glavne dejavnosti se ne preverjajo pogoji za opravljanje dejavnosti, določeni s predpisi. Glavna dejavnost je lahko le ena od registriranih dejavnosti poslovnega subjekta (13. člen Uredbe o vodenju in vzdrževanju Poslovnega registra Slovenije¹ – Uredba). Upravitelj registra ob prvem vpisu enoti poslovnega registra določi šifro glavne dejavnosti na podlagi predloga ustanovitelja (14. člen Uredbe).

Poslovni subjekt mora v primeru spremembe, ki vpliva na glavno dejavnost, le-to spremeniti. Če upravitelj registra ugotovi, da podatek o glavni dejavnosti ne ustreza dejanskemu stanju, poslovni subjekt pozove, da uskladi podatke (15. člen Uredbe). To so primeri, ko bi imel poslovni subjekt kot glavno dejavnost določeno prevoz tovara, dejansko pa bi bila njegova glavna dejavnost na primer gostinstvo.

Cilj vsake KPD je, da ima celotno ali vsaj delno razširjeno veljavnost. To pomeni, da velja za vse delodajalce, ki opravljajo eno od dejavnosti, za katero je sklenjena KPD, in za vse delavce, zaposlene pri teh delodajalcih, ne glede na to, ali so ti delodajalci člani enega od delodajalskih združenj, ki je podpisnik KPD, in ne glede na to, ali so delavci člani sindikata. Tudi če delodajalec izstopi iz združenja, podpisnika KPD, ga še vedno zavezuje KPD (12. člen Zakona o kolektivnih pogodbah² – ZKoliP). Če KPD nima razširjene veljavnosti, pomeni, da zavezuje le delodajalce, ki so člani delodajalskih združenj, podpisnikov KPD. Ti morajo delavcem zagotavljati več pravic kot delodajalci, ki niso člani delodajalskega združenja, podpisnika KPD.

Razširjeno veljavnost pa po drugem odstavku 12. člena ZKoliP pridobi s sklepom ministra, pristojnega za delo, če podpisniki dokažejo, da zaposlujejo več kot polovico vseh delavcev pri delodajalcih, za katere se predlaga razširjena veljavnost KPD. Če pridobi le delno razširjeno veljavnost, pomeni, da velja le za tiste delodajalce, ki kot (glavno) opravljajo dejavnost, za katero ima KPD razširjeno veljavnost (na primer Kolektivna pogodba gradbenih dejavnosti).

Razširjena veljavnost preneha s prenehanjem veljavnosti KPD. Lahko preneha tudi, če minister, pristojen za delo, na predlog enega izmed podpisnikov potrdi, da niso več izpolnjeni pogoji, ki jih predpisuje ZKoliP. Tretji možni način prenehanja razširjene veljavnosti KPD pa je, če stranke KPD ob sklenitvi sprememb in dopolnitev ministru predlagajo preklic. V tem pri-

meru lahko KPD preneha razširjena veljavnost, pa čeprav so še vedno izpolnjeni pogoji zanjo.

Podatek o tem, da je KPD pridobila razširjeno veljavnost, mora biti objavljen v Uradnem listu RS. Po ZKoliP pa ni predvidena objava o prenehanju razširjene veljavnosti KPD, čeprav je ta podatek za delodajalce izjemno pomemben.

Opozorjam na pogosto napako delodajalcev. In sicer po 31. členu Zakona o delovnih razmerjih³ (ZDR-1) je ena izmed obveznih sestavin vsake pogodbe o zaposlitvi tudi navedba, katera kolektivna pogodba zavezuje delodajalca.

V praksi so pogosti primeri, ko delodajalca ne zavezuje nobena KPD. V tem primeru je priporočljivo, da delodajalec sprejme interni akt. ZDR-1 namreč na več mestih določa, da so določene pravice in obveznosti delavcev in delodajalcev določene v kolektivni pogodbi dejavnosti, internem aktu delodajalca ali pogodbi o zaposlitvi. Lahko pa se delodajalec z delavcem tudi dogovori, da bo uporabljal določeno KPD, ki je najbližja njegovi dejavnosti, ali pa KPD njegove dejavnosti, čeprav nima razširjene veljavnosti. V tem primeru govorimo o dogovorni uporabi kolektivne pogodbe.

Delodajalec, ki želi ugotoviti, katera (če sploh katera) kolektivna pogodba dejavnosti ga zavezuje, mora odgovoriti na naslednja vprašanja:

1. Delodajalec mora najprej v Poslovnem registru Slovenije AJPEŠ-a preveriti, katera je njegova registrirana glavna dejavnost.
2. V evidenci KPD, ki ga vodi MDDSZ delodajalec, preveri, katera KPD vključuje šifro njegove glavne dejavnosti. Delodajalca lahko zavezuje več KPD.
3. Treba je preveriti, ali ima KPD celotno ali delno razširjeno veljavnost. Če ima celotna KPD razširjeno veljavnost, delodajalca zavezuje. Če ima delno razširjeno veljavnost, pa je treba preveriti, ali jo ima glede dejavnosti, ki jo delodajalec opravlja (kot glavno).
4. Če KPD nima razširjene veljavnosti, delodajalca zavezuje le, če je član delodajalskega združenja, podpisnika KPD.

Večina zasebnih vrtcev ima kot glavno dejavnost registrirano 85.100 Predšolska vzgoja. Iz pregleda stvarne veljavnosti trenutno vseh veljavnih kolektivnih pogodb dejavnosti izhaja, da delodajalca z glavno dejavnostjo 85.100 ne zavezuje nobena pogodba dejavnosti zasebnega sektorja. Glede na navedeno mora delodajalec delavcem zagotavljati pravi-

⁹ Prvi odstavek 367. člena ZPP.

¹⁰ Člen 370 ZPP.

¹¹ Člen 369 ZPP.

¹² Ur. l. RS, št. 10/17.

¹ Ur. l. RS, št. 30/19.

² Ur. l. RS, št. 43/06 in nastl.

³ Ur. l. RS, št. 21/13 in nastl.

² Glej sklep VSK I Cp 3039/2015 z dne 22. decembra 2015, sklep VSK I Cp 257/2016 z dne 15. maja 2016 in druge.

³ Tako na primer sklep VSK I Cp 257/2016 z dne 15. maja 2016.

⁴ Prav iam.

⁵ Opozarja pa na problem aktivne in pasivne legitimacije.

⁶ Glej na primer **Vrenčur, R.** Izbris pravic iz zemljiške knjige. Pravo sodni bilten, št. 1/2016, stran 133 in naslednje.

⁷ Dobroverni pridobitelji niso pasivno legitimirani za izbrisno tožbo.

⁸ Glej **Wuksanović, I.** Zemljiški dolg in zloraba. PP št. 16-17/2013, stran 26 in naslednje. Enako sklep VSK I Cp 257/2016 z dne 17. maja 2016. V sodbi I Cp 3039/2015 z dne 22. decembra 2015 sodišče druge stopnje ni zavzelo stališča, da bi bil izbris zemljiškega dola zaradi ničnosti akta o njegovi ustanovitvi in ugotovljene neveljavnosti vpisa v zemljiško knjigo dopusten je na podlagi zemljiškega pisma, kot razumeta revidentki. V navedeni zadevi je sodišče prve stopnje res ugotovilo, da je ničen Akt o ustanovitvi zemljiškega dola, ki je bil sklenjen v obliki notarskega zapisa in da je njegova vknjižba neveljavna ter naložilo tretje in četrto toženi stranki, da sta dolžni tožnici v roku 8 dni izročiti zemljiško pismo, da se opravi izbris zemljiškega dola in vzpostavi prejšnje zemljiškoknjižno stanje. Iz povzetka pritožbe v drugostopenjski sodbi ne izhaja, da bi tožena stranka odločitev sodišča prve stopnje v zvezi z izročitvijo zemljiškega pisma sploh izpodbijala, pač pa se je osredotočila na presojo o ničnosti posojilne pogodbe in pogodbe o ustanovitvi zemljiškega dola zaradi izgrajenja tožnice.

opravi samo ob predložitvi zemljiškega pisma.

35. Zaradi neakcesornosti, samostojnosti, enostavne prometnosti zemljiškega dola in neobstoja dostopnih evidenc o imetnikih zemljiškega pisma je lahko zahteva, da je treba za izbris zemljiškega dola predložiti zemljiško pismo, neuresničljiva. Kako se je prenašal zemljiški dolg, je lahko njegovemu ustanovitelju – lastniku nepremičnine, ki je zemljiški dolg ustanovil zaradi zavarovanja »resničnih« terjatev, neznano; zagotovo je znano le prenosnikom zemljiškega pisma in sicer iz indosamentov na njem, pa še to le, če ni šlo za bianco indosamente. Kdo je (zadnji zakoniti) imetnik zemljiškega pisma se lahko (ne pa nujno) razkrije po oklicu sodišča v izvršilnem (stečajnem) postopku. Namreč ko upnik ustanovitelja zemljiškega dola – lastnika nepremičnine, ki ni imetnik zemljiškega pisma, predlaga zaradi izterjave svoje terjatve proti lastniku z zemljiškim dolgom obremenjene nepremičnine izvršbo z rubežem in prodajo prav te nepremičnine, sodišče z oklicem pozove imetnika zemljiškega pisma, naj v treh mesecih sporoči svoje identifikacijske podatke in predloži izvornik zemljiškega pisma. Če se imetnik zemljiškega pisma v določenem roku ne identificira in ne predloži zemljiškega pisma, velja domneva, da je imetnik zemljiškega pisma ustanovitelj zemljiškega dola,

torej lastnik obremenjene nepremičnine, če se najpozneje na razdelitvenem naroku ne dokaže drugače (172. in 172. a člen ZIZ-J). Ker ustanovitelj zemljiškega pisma po določbi tretjega odstavka 199. člena SPZ nima prednostnega poplačilnega upravičenja, se neznan imetnik zemljiškega pisma (tisti, ki se ni odzval na oklic) ne poplača (208. in 198. člen SPZ), zemljiški dolg pa se po pravnomočnosti sklepa o izročitvi nepremičnine izbrise iz zemljiške knjige (192. člen v zvezi s 173. členom ZIZ). Iz povedanega je torej razvidno, da že zakon predvideva možnost izbrisa zemljiškega dola brez predložitve zemljiškega pisma in da predložitev zemljiškega pisma ni v vsakem primeru predpostavka za izbris (resničnega) zemljiškega dola.

36. V primerih, kakršen je opisan v prejšnji točki (in podobno je tudi v stečajnem postopku), zakon štiti upnika, ki nima zemljiškega pisma, saj mu daje možnost sprožiti postopek za poplačilo tudi, če imetnik zemljiškega pisma tega ne stori. Hkrati pa z oklicnim postopkom in izpodbijnostjo domneve, da je ustanovitelj zemljiškega dola zakoniti imetnik zemljiškega pisma, štiti dejanskega imetnika zemljiškega pisma – daje mu možnost seznaniti se z izvršilnim postopkom, ki ga je sprožil drugi upnik lastnika nepremičnine in doseči plačilo zemljiškega dola pred njim.

37. Drugače pa je v primerih, ko zemljiški dolg ni resničen: ko ni v funkciji zavarovanja dejansko obstoječe terjatve, pač pa je navidezen. Večinoma so take, fiktivne, zemljiške dolgove ustanavljali lastniki nepremičnin, ki jim je pretela izvršba na te nepremičnine, pri tem pa zemljiških pisem ali sploh niso prenesli naprej ali pa so jih prenesli na nedobroverne povezane osebe. Šlo je torej za zlorabo instituta zemljiškega dola. Pravilna je praksa nižjih sodišč, da je treba take zlorabe sankcionirati in da je akt o ustanovitvi zemljiškega dola, sprejet z namenom izigravanja upnikov, ničen,² ker ima nedopustno podlago (četrta odstavka 39. člena OZ).³ Za razliko od primerov, ko zemljiški dolg pomeni zavarovanje resnične terjatve upnika in pravni red štiti zakonitega nefrauduloznega imetnika zemljiškega pisma pred terjatvami drugih upnikov lastnika nepremičnine, je treba tu zaščititi upnike ustanovitelja zemljiškega dola, ki niso člani fraudulozne verige indosatarjev. V bistvenem enako mora veljati, ko je akt o ustanovitvi zemljiškega dola ničen iz drugih razlogov, kot v obravnavanem primeru. Pravilno je tudi stališče, da je zaradi ničnosti zavezovalnega posla – akta, ki je bil podlaga za izdajo zemljiškoknjižnega dovolila za vpis zemljiškega dola, ničen tudi razpolagalni posel – zemljiškoknjižno dovolilo, vknjižba zemljiškega dola pa neveljavna iz

materialnopravnega razloga po 1. točki drugega odstavka 243. člena ZZK-1, ki utemeljuje izbrisno tožbo.⁴ Na dopuščeno vprašanje o dopustnosti izbrisne tožbe po 243. členu ZZK-1 za izbris zemljiškega dolga (iz opisane razloga) torej Vrhovno sodišče odgovarja pritrdilno.⁵

38. Nadaljnje vprašanje pa je, ali je glede na določbo 200. člena SPZ predložitev zemljiškega pisma pogoj za izbris zemljiškega dolga tudi v primerih, ko sodišče ugotovi neveljavnost njegovega vpisa v zemljiško knjigo. Vrhovno sodišče sprejema stališče izpodbijane sodbe, da za izbris (tudi konkretnega, z ničnim poslom nastalega) zemljiškega dolga iz zemljiške knjige na podlagi izbrisne tožbe po 1. točki drugega odstavka 243. člena ZZK-1 zemljiškega pisma ni potrebno predložiti. S tako zahtevo bi bilo var-

stvo upnikov nesorazmerno oteženo ali celo onemogočeno brez utemeljenega razloga: nobenega predpisa ni, ki bi izven izvršbe ali stečaja imetniku nalagal (samo)razkritje in izročitev zemljiškega pisma,⁶ po drugi strani pa lastnik nepremičnine – ustanovitelj zemljiškega dolga – lahko dokaže, da zemljiški dolg ni fiktiven in da je z zemljiškim pismom veljavno razpolagal⁷ ter tako prepreči uspeh izbrisne tožbe. Vrhovno sodišče torej meni, da je treba določbo 200. člena SPZ razumeti tako, da ureja le izbris zemljiškega dolga na predlog lastnika obremenjene nepremičnine (katerega predpostavka je predložitev zemljiškega pisma).⁸ S tem je odgovorjeno tudi na ostali dve dopuščeni vprašanji.

39. Konkreten primer je resda specifičen in sicer v toliko, da izbrisne tožbe z zahtevkom za izbris zemljiškega dolga

ni vložil toženčev upnik, temveč lastnici nepremičnine, pri kateri se je na podlagi ničnega pravnega posla kot lastnik vpisal toženec, ki je nepremičnino neposredno za tem obremenil z zemljiškim dolgom. Pravno močno je odločeno, da je ničen pravni posej o ustanovitvi zemljiškega dolga in da je vknjižba le-tega v breme stanovanja tožnic neveljavna, zaradi česar se vzpostavi prejšnje zemljiškooknjžno stanje (zemljiški dolg izbriše). Z izbrisom zemljiškega dolga iz zemljiške knjige je stvarnopravno varstvo pravic lastnic nepremičnine doseženo. Če se zemljiški dolg izbriše že na podlagi izbrisne tožbe, se njun stvarnopravni položaj s tem, ko bi jima bilo izročeno zemljiško pismo, ne bi izboljšal. Specifične okoliščine konkretnega primera ne narekujejo drugačnega odgovora na dopuščeni vprašanji.⁹

⁹ Zaradi tega se ni treba ukvarjati z vprašanjem, kdo je pasivno legitimiran za zahtevek za izročitev zemljiškega pisma, ki je lahko zahtevno že zaradi pomanjkanja informacije o zakonitem imetniku. Za razliko od položaja v zadevi VSl. I Cp 3039/2015, v kateri je bil ta znan, v konkretnem primeru ni ugotovitev, ali je toženec zemljiško pismo prenesel in na koga

Zahteve in želje kupcev: Spalna naselja so nadomestile urejene soseske

Sanja Verovnik, 19.9.2019

Klasičnih delavskih spalnih naselij se v Mariboru ne gradi več.

Arhiv Večera

Podoba večstanovanjskih zgradb in hiš se z leti spreminja, z njo pa tudi zahteve in želje sodobnih kupcev.

V **gradbeništvu** se dogajajo spremembe. Večstanovanjske zgradbe so bolj razgibane in niso več tako arhitekturno toge, kot so bile nekoč. Okna postajajo vse večja, večajo se tudi terase, zgradbe rastejo v urejenih soseskah, ki zagotavljajo dodano vrednost k ugodnemu bivanju. Ali se je gradnja dejansko spremenila s tisto izpred nekaj desetletij, smo vprašali tudi nekatere mariborske gradbince, ki pravkar z novimi gradbenimi posegi spreminjajo podobo nekaterih delov Maribora. Primož Pinter, direktor podjetja Primus gradnje, meni, da se gradnja stanovanjskih

objektov spreminja le toliko, kolikor se spreminja zakonodaja na področju gradnje. "Zakonodaja predpisuje učinkovitejšo energetska učinkovitost. Spremembe so torej na področju debeline toplotne izolacije in oken. Nekaj več pozornosti je prav tako posvečene minimiziranju toplotnih mostov, čeprav je navedeno področje povsem odvisno od vsakega posameznega investitorja, koliko časa posveti temu področju in koliko znanja ima na razpolago." Pinter dodaja, da obstajajo tudi drugačne tehnologije od klasičnih, saj klasične ne morejo ponuditi ničesar novega. "Prihodnost gradnje individualnih hiš v lastni režiji morda še vedno sloni na klasiki, prihodnost gradnje večstanovanjskih objektov pa pripada modernejšim tehnologijam. So hitrejše, natančnejše, kakovostnejše, mnogo bolj okolju prijazne," sklene Primož Pinter.

Želje po bivalnem ugodju so danes zelo visoko na lestvici dejavnikov, ki prispevajo odločilno vlogo pri nakupu in izbiri stanovanja.

Shutterstock

Spremenjen pristop h gradnji

Melita Petelin iz **Gradbeništva** Petelin in Inter nepremičnin poudari, da sodobna gradnja ponuja visok nivo bivanja. "Novogradnje so večinoma grajene kot nizkoenergijske stavbe s toplotno črpalko kot virom ogrevanja in prezračevanjem z rekuperacijo. Zunanje stavbno pohištvo mora imeti karakteristike, ki jih zahteva Eko sklad. Toplotni ovoj stavbe ne sme biti prekinjen in ne sme imeti toplotnih mostov," našteva Petelinova. Blaž Kosi iz podjetja K-ing meni, da sami tehnološki procesi gradnje večstanovanjskih zgradb in naselij hiš niso doživeli drastičnega preporoda v zadnjih nekaj letih. "Se pa je spremenil pristop h gradnji. Prepletajo se trije dejavniki: potrebe stanovalcev, arhitekturna zasnova objektov ter tehnološka naprednost in energijska varčnost. Glede potreb kupcev bi lahko dejali, da gre za kombinacijo želje med zasebnostjo bivanja ter povezanostjo z okolico, kjer živimo. Želimo imeti svoje središče življenja, od koder pa lahko iz varne razdalje opazujemo zunanji svet," razmišlja Kosi. "Trendi arhitekturne zasnove se osredotočajo na večje in centralno orientirane odprte prostore z velikimi steklenimi površinami. Ravne strehe postajajo vse bolj aktualne in ponujajo možnost urejanja zelenih površin na njih. Vedno pogosteje opažamo tudi ukrepe graditeljev, ki povečujejo bivanjsko varnost z denimo varovanimi soseskami. Tu je še energetska učinkovitost; področje, kjer je gradnja v zadnjih nekaj letih najbolj napredovala. Energijska samooskrba iz obnovljivih virov ter pametna tehnologija sta še pred leti morda veljali za inovacijo, danes pa je to del našega vsakdana, tako kot so na primer individualne polnilne postaje za električna vozila," razmišlja Kosi.

Poudarek na kakovosti bivanja

Spremembe v gradnji narekujejo predvsem zahteve in želje sodobnih potrošnikov. Tudi te so se skozi desetletja spremenile.

Vasja Crnjakovič iz podjetja RE/MAX: "Če primerjamo kupce iz obdobja pred letom 2008 in danes, z gotovostjo lahko trdimo, da so se v večini primerov iskalni kriteriji spremenili. Če je takrat še veljalo, da so se za nakup nepremičnine odločili precej hitro, danes ni več tako. Veliko večji poudarek se daje kakovosti bivanja ter finančnim kriterijem, predvsem zmožnosti nakupa. Kupci, ki se odločajo za

novogradnjo, imajo enake kriterije kot kupci rabljenih nepremičnin. Najprej izbirajo lokacijo glede na njihov način življenja, bližino ustanov, logističnih povezav ter glede na postavitev v mikrokolje, seveda pa pri tem ne smemo pozabiti na cenovni razred, kot enega ključnih iskalnih kriterijev."

Gradnja danes sledi trendom, v ospredju so kakovostni gradbeni materiali in njihova energijska varčnost.

Shutterstock

Daniel Angel Sauli iz podjetja Atrium nepremičnine opaža, da so kupci danes bistveno zahtevnejši, kar se tiče energetske učinkovitosti: "Kar je razumeti, saj je tehnologija že zelo napredovala. Tako danes talno gretje in toplotna črpalka postajata standard." Sauli se pravi, da so stranke tudi bistveno bolj pozorne na lokacijo stavbe kot tudi lego stanovanja v objektu. Pozornejše so tudi na arhitekturno zasnovo, saj se vedno bolj zavedajo, da je ključna uporabnost kvadratnih metrov, ki jih kupijo, šele nato pa cena, sklene Sauli.

Ne gradijo se več spalna naselja

Mateja Voršič iz podjetja Century 21, Maribor City: "Z nepremičninskim posredovanjem se ukvarjam od leta 2000 in ves ta čas se enako kot trg spreminjajo tako delo nepremičninskega posrednika kot prodajalci prodajalci ter kupci nepremičnin. Kar opažam in kar se mi zdi prav, je, da so kupci vedno bolj zahtevni, iščejo kvalitetne nepremičnine, tako v smislu lokacije kot gradnje. So tudi vedno bolj previdni in ozaveščeni, kar se tiče pravic pri nakupu novogradnje. V poplavi različnih informacij se za nasvete pri nakupu ter verodostojne informacije in vodenje skozi proces nakupa vedno bolj obračajo na nepremičninske posrednike, ki jim kot strokovnjaki in poznavalci trga lahko zagotovijo varen nakup."

Voršičeva nadaljuje, da se večja povpraševanje po večjih stanovanjih s sodobnimi, funkcionalnimi in odprtimi tlorisi, z veliko naravne svetlobe, primerno osončenostjo, balkon je skoraj pogoj, prav tako lastno parkirišče. Mojca Žižek Mesarec iz Galea nepremičnin razloži, da se je v Mariboru v zadnjih desetih letih na trgu nepremičnin zgodilo kar nekaj premikov. "Klasičnih delavskih spalnih naselij se v Mariboru ne gradi več. Graditi so začeli posamezni investitorji, ki v prostor umeščajo manjše stolpiče kot zaključene celote. Tudi kupci so se v teh letih izobrazili, poznajo materiale, poznajo način gradnje, in kar je najpomembnejše, lahko izbirajo." Kupci po besedah sogovornice iščejo funkcionalno razporeditev na optimalni kvadraturi, a v ospredje postavljajo kvalitetno gradnjo in vgrajene materiale. Branko Potočnik, Insa nepremičnine, pa opozori, da kupci vedno in povsod pričakujejo in želijo za svoj denar največ: "Pričakovanja kupcev sledijo trendom."